370.154
ก368ก
ร.2

# การศึกษาแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของ นักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดลพบุรี

ร.2 ก368ก 2550

สารนิพนธ์

ของ

สิบตำรวจตรีภัทรพล นัยจิตร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

# การศึกษาแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของ นักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดลพบุรี


บทคัดย่อ

ของ

สิบตำรวจตรีภัทรพล นัยจิตร


เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2550

ภัทรพล นัยจิตร.(2550).*การศึกษาแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของ นักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ฯ จ.ลพบุรี.* สารนิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของ นักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ฯ จ.ลพบุรี ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความสามารถพื้นฐานทางดนตรี ประสบการณ์ทางด้านดนตรี เจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต การสนับสนุนของผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน การเลียนแบบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักดนตรีวงโยธวาทิตที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2549 จำนวน 65 คน เป็นนักเรียนชาย 58 คน เป็นนักเรียนหญิง 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

**ผลการวิจัยปรากฏดังนี้**

1.ตัวแปรด้านส่วนตัวมีความสัมพันธ์กับแรงจงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01มี 3 ตัวแปร ได้แก่ ความสามารถพื้นฐานทางดนตรี($X_1$) ประสบการณ์ทางด้านดนตรี($X_2$) เจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต ($X_3$)

ส่วนตัวแปรด้านส่วนตัวที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรีมี 1 ตัวแปร คือ การสนับสนุนของผู้ปกครอง($X_4$)

2.ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของ นักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ($X_5$) สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ($X_6$) สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน($X_7$) และการเลียนแบบ($X_8$ )

3.ตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ตัวแปรโดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปหาตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ การเลียนแบบ($X_8$) เจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต ($X_3$) และ ลักษณะทางกายภาพ ($X_5$) ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z = .602\ X_8 + .380\ X_3 + .296\ X_5$$

# A Study of the Motivation to participating The Musical Band for Public Processions at Winitsuksa School Under Tatronage of Princess Maha Chakri Sirindhorn in Lopburi Province

AN ABSTRACT

BY

LCpl.PHATTARAPOL NAICHIT

Presented in Patial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakarinwirot University.
May 2007

Phattarapol Naichit. (2007). *A Study of the Motivation in Participating The Musical Band for Public Processions at Winitsuksa School Under Tatronage of Princess Maha Chakri Sirindhorn in Lopburi Province.* Master thesis, M.Ed. (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakarinwirot University. Advisor : Assistant Professor Dr. Nantana Wong-In

The purpose of this research was to study the motivation in participating the musical band for public processions at Winitsuksa School in Lopburi Province. The research variables were musical skill, musical experience, attitude toward musical band, parental support, physical evidence, relationship between students and teachers, relationship between students and students, and imitation. The sample were 65 students who participaled in public procession musician activity at Winitsuksa School in Lopburi Province academic year 2006; 58 males and 7 females. The instrument used for data collecting was the questionaires of the motivation to participating in musical band for public processions. The data was analysed by The Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The research were as follows:

1. There were significantly correlation between the motivation in participating in the musical band for public processions and the personal variables in the aspects of musical skill ($X_1$), musical experience ($X_2$), and attitude toward ($X_3$), at .01 level. But there was not significantly correlation with the aspect of parents support ($X_4$).

Further more, there were significantly correlation between motivation in participating in the musical band for public processions and the social environment variables in the aspects of physical evidence ($X_5$), relationship among students and relationship with teachers ($X_6$), relationship with students and students ($X_7$), and imitation ($X_8$), at .01 level.

2. The variables effected on the motivation in participating in the musical band for public processions at .01 level were imitation ($X_8$), attitude toward ($X_3$), and physical evidence ($X_5$).

3. The predicting equation effected on the motivation in participating in the musical band for public processions presented in standard scores was :

$$Z = .602\ X_8 + .380\ X_3 + .296X_5$$

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การศึกษาแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดลพบุรี ของ สิบตำรวจตรี ภัทรพล นัยจิตร ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศวร มณีศรีขำ)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศวร มณีศรีขำ)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ชูชีพ อ่อนโคกสูง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ชูชาติ)

วันที่ 14 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2550

# ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ชูชีพ อ่อนโคกสูง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศวร มณีศรีขำ กรรมการสอบปากเปล่าที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล งามสุทธิ ดร.พาสนา จุลรัตน์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์สุรศักดิ์ จำนงค์สาร ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์แนะแนว อาจารย์ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จ.ลพบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี

*ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนวทุกคน ที่ได้ให้กำลังใจ ให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือต่อผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา*

ขอขอบคุณนักดนตรีวงโยธวาทิต โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ฯ จ.ลพบุรี และนักดนตรีวงโยธวาทิต โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จ.พระนครศรีอยุธยา ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในวิจัยเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่และน้องๆ ที่ได้ให้ความรัก ความห่วงใย พร้อมทั้งให้การสนับสนุนในทุกๆด้านมาโดยตลอด จนทำให้ศึกษาค้นคว้าทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นสิ่งที่นำมาซึ่งความภาคภูมิใจ ต่อการมีส่วนร่วมของผู้มีพระคุณทุกๆท่าน โดยผู้วิจัยรำลึกถึงสิ่งดีๆ เช่นนี้ ที่ได้รับจากทุกท่านตลอดไป

ภัทรพล นัยจิตร

# สารบัญ


| บทที่ | | หน้า |
|---|---|---|
| 1 | **บทนำ** | 1 |
| | ภูมิหลัง | 1 |
| | ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า | 3 |
| | ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า | 3 |
| | ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า | 3 |
| | นิยามศัพท์เฉพาะ | 4 |
| | กรอบแนวคิดในการวิจัย | 6 |
| | สมมติฐาน | 6 |
| 2 | **เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง** | 7 |
| | ความหมายของแรงจูงใจ | 8 |
| | ประเภทของแรงจูงใจ | 8 |
| | องค์ประกอบที่มีผลต่อแรงจูงใจ | 9 |
| | ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ | 12 |
| | งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ | 16 |
| | เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถพื้นฐานทางดนตรี และประสบการณ์ทางด้านดนตรีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวงโยธวาทิต | 18 |
| | เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ | 25 |
| | เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง | 27 |
| | เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ | 29 |
| | เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน | 30 |
| | เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน | 32 |
| | เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ | 34 |
| 3 | **วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า** | 38 |
| | แหล่งข้อมูลประชากร | 38 |
| | การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า | 39 |
| | วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล | 46 |

# สารบัญ (ต่อ)


| บทที่ | | หน้า |
|---|---|---|
| **4** | **การวิเคราะห์ข้อมูล** | 48 |
| | สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และการแปลผล | 48 |
| | การวิเคราะห์ข้อมูล | 49 |
| | ผลการวิเคราะห์ข้อมูล | 50 |
| **5** | **สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ** | 54 |
| | ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า | 54 |
| | สมมติฐานงานวิจัย | 54 |
| | วิธีดำเนินการวิจัย | 54 |
| | เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย | 54 |
| | วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล | 55 |
| | การวิเคราะห์ข้อมูล | 55 |
| | สรุปผลการวิจัย | 56 |
| | อภิปรายผลการวิจัย | 57 |
| **บรรณานุกรม** | | 63 |
| **ภาคผนวก** | | 74 |
| | ภาคผนวก ก แบบสอบถามการวิจัย | 75 |
| | ภาคผนวก ข การหาคุณภาพเครื่องมือ | 83 |
| | ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ | 87 |
| | ภาคผนวก ง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม | 92 |
| **ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์** | | 94 |

# บัญชีตาราง


| ตาราง | | หน้า |
|---|---|---|
| 1 | แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบ่งเบนมาตรฐานตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมและแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของนักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ฯ จ.ลพบุรี..... | 50 |
| 2 | แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมและแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของนักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ฯ จ.ลพบุรี..... | 51 |
| 3 | แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของนักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ฯ จ.ลพบุรี..... | 52 |
| 4 | แสดงผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของนักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ฯ จ.ลพบุรี..... | 52 |

# บทที่ 1
# บทนำ

## ภูมิหลัง

วงโยธวาทิต เป็นวงดนตรีที่บรรเลงโดยทหารซึ่งมาจากคำว่า โยธ แปลว่า ทหาร รวมกับคำว่า วาทิต แปลว่า ดนตรี หรือผู้บรรเลงดนตรี ใช้สำหรับการบรรเลงประกอบพิธีการสวนสนาม (สุกรี เจริญสุข. 2539:45) ระเบียบสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ. (2549 : 14) กล่าวว่า วงโยธวาทิต คือวงดนตรีที่ประกอบด้วย เครื่องดนตรีประเภทเครื่องลมไม้ ได้แก่ แซกโซโฟน บาสซูน, โอโบคลาริเนต, ฟลูต, และพิคโคโล เครื่องดนตรีประเภทเครื่องทองเหลือง ได้แก่ ทรัมเปต ทรอมโบน ทูบา ยูโฟเนียม คอร์เนตและเฟรนช์ฮอร์น เครื่องกระทบ ได้แก่ กลองเล็ก กลองใหญ่และฉาบ ซึ่งเป็นวงดนตรีที่ประกอบการเดินสวนสนาม และใช้บรรเลงประกอบกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน หน่วยงานหรือสถานศึกษา ในปัจจุบันกิจกรรมวงโยธวาทิตของโรงเรียนในประเทศไทยหลายๆแห่งมีศักยภาพสามารถเข้าร่วมการประกวดวงโยธวาทิตระดับภูมิภาค และระดับโลกจนประสบความสำเร็จได้รับรางวัลต่างๆ เป็นที่ยอมรับของชาวต่างชาติและเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง (ธนาคาร แพทย์วงษ์. 2541 : 63-64) ในโรงเรียนกิจกรรมวงโยธวาทิตสามารถนำมาใช้บรรเลงประกอบกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน เช่น กิจกรรมการเคารพธงชาติในตอนเช้าของทุกวัน ใช้ในพิธีเปิดและพิธีปิดกิจกรรมที่จัดขึ้นภายในโรงเรียน กีฬาสี ใช้บรรเลงประกอบ ท่ากายบริหาร ประกอบพิธีเฉลิมพระชนม์พรรษา วงโยธวาทิตของโรงเรียนยังเป็นวงดนตรีที่ใช้ในการรับเสด็จหรือใช้ในพระราชพิธี ซึ่งในด้านการบริการชุมชนวงโยธวาทิตมีความสำคัญในการบรรเลงประกอบพิธีต่างๆ ทั้งในจังหวัดและพื้นที่ใกล้เคียง

กิจกรรมวงโยธวาทิตเป็นกิจกรรมที่ต้องทำพร้อมกันเป็นกลุ่ม โดยแบ่งเป็นการเรียนทฤษฎีดนตรีและปฏิบัติดนตรี ด้านทฤษฎีดนตรี เช่น การเรียนโน้ตเพลง การฝึกให้รู้จังหวะ สั้น ยาว เบา ดัง การเทียบเสียง เครื่องหมายและศัพท์เทคนิคต่างๆทางดนตรี ด้านการปฏิบัติ เช่นการซ้อมตีกลองจริง การฝึกเป่าเครื่องดนตรี (ธนาคาร แพทย์วงษ์. 2541 : 73) การฝึกซ้อมจะมีตลอดทั้งปีการศึกษา ในช่วงเปิดภาคเรียน สมาชิกของวงโยธวาทิตจะต้องปฏิบัติหน้าที่ ฝึกซ้อมส่วนตัวและซ้อมรวมวงในช่วงเช้า จากนั้นจะมีหน้าที่บรรเลงประกอบกิจกรรมการเข้าแถวเคารพธงชาติ และประกอบกิจกรรมกายบริหาร ในช่วงพักกลางวันจะเป็นการซ้อมเทคนิคการเล่นดนตรีส่วนตัว หลังจากเลิกเรียนในช่วงเย็นจะเป็นการซ้อมรวมวงและฝึกระเบียบแถว ส่วนในช่วงปิดภาคเรียนจะเป็นการเข้าค่าย เพื่อพัฒนาฝีมือทางด้านดนตรี และเตรียมที่จะแสดงงานต่างๆ (ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. 2544 : 16)

กิจกรรมวงโยธวาทิตที่จัดขึ้นนั้นเป็นกิจกรรมที่พัฒนาเยาวชน ได้มุ่งหวังและปลูกฝังให้นักเรียนหรือเยาวชน ได้มีโอกาสแสดงความสามารถทางด้านดนตรี รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ หลีกเลี่ยงยาเสพติดและอบายมุขทั้งมวล ดังที่ สุภัค ศิวะรักษ์.(2549 :10) กล่าวว่า

กิจกรรมดนตรีสามารถช่วยกล่อมเกลาจิตใจของเยาวชน ในขณะเดียวกันก็ช่วยสร้างเสริมความมีระเบียบวินัย ความสามัคคีในหมู่คณะ ซึ่งกล่าวได้ว่ากิจกรรมวงโยธวาทิตเป็นกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียน ด้านบุคลิกภาพ ด้านความสามารถพิเศษ ฝึกการปรับตัวในการทำกิจกรรมร่วมกับส่วนรวม เป็นการพัฒนาด้านสติปัญญาของผู้เรียน อีกทั้งประสบการณ์ทางดนตรีสามารถเพิ่มความคิดสร้างสรรค์ทั้งเรื่องของดนตรีเองและเรื่องอื่น ๆ นั่นคือการแสดงออกถึงลักษณะความเป็นตัวของตัวเอง รวมถึงกระบวนการในการจัดกิจกรรมดนตรีก็ยังปลูกฝังความรับผิดชอบต่อตนเอง ประสบการณ์ทางจะดนตรีช่วยพัฒนาความสามารถของเด็กเพื่อแสดงออกถึงสิ่งที่เขารู้สึกได้ ซึ่งกิจกรรมวงโยธวาทิตนั้นเป็นกิจกรรมที่สมาชิกต้อง เสียสละ อยู่ในระเบียบวินัย กิจกรรมวงโยธวาทิตเป็นสิ่งที่จะช่วยเสริมสร้างเด็กและเยาวชนรู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ มีสมาธิ มีความรับผิดชอบ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว ซึ่งประโยชน์ของการเล่นดนตรีวงโยธวาทิตยังสามารถนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาต่อในสถาบันอื่น โดยเป็นการสอบความสามารถพิเศษ อีกทั้งเมื่อผ่านการฝึกฝน จนเชี่ยวชาญ สามารถนำมาประกอบเป็นอาชีพอิสระเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับตนเอง

โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ฯ ได้ให้การสนับสนุนกิจกรรมวงโยธวาทิตมาโดยตลอด เช่น การมอบทุนการศึกษาให้กับนักดนตรีวงโยธวาทิตที่มีความประพฤติดี มีผลการเรียนดีและเสียสละเพื่อส่วนรวม ทางด้านเครื่องอุปกรณ์ที่ใช้ในวงโยธวาทิต โรงเรียนได้มีการสนับสนุนเครื่องแบบของนักดนตรีวงโยธวาทิต มีการจัดซื้อและซ่อมบำรุงเครื่องดนตรี จากการส่งเสริมการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิตโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ ทำให้วงโยธวาทิตของโรงเรียนเป็นวงโยธวาทิตที่มีความสามารถและมีคุณภาพ ชนะเลิศการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน นักศึกษาชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย ประสบความสำเร็จจากการประกวดวงโยธวาทิตจนได้รับรางวัลถ้วยพระราชทานจากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯสยามมกุฎราชกุมาร ในปี พ.ศ.2547 ชนะเลิศการประกวดวงโยธวาทิตภาคกลาง ได้รับเหรียญทองในการประกวดวงโยธวาทิตชิงแชมป์ประเทศไทย ในปี พ.ศ.2546 และปีพ.ศ.2549 ซึ่งวงโยธวาทิตโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ร่วมกิจกรรมของชุมชนมาโดยตลอด และการที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกในวงโยธวาทิตโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ นั้น จะต้องสมัครตามประกาศรับสมัครนักดนตรีวงโยธวาทิต หรืออีกประการหนึ่งคือการเข้าเป็นสมาชิกวงโยธวาทิต โดยผ่านการสอบวัดความสามารถพิเศษทางด้านดนตรีเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับช่วงชั้นที่ 3 ของผู้จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับช่วงชั้นที่ 4 สำหรับกิจกรรมวงโยธวาทิตนั้นเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความสมัครใจในการร่วมกิจกรรม เพราะเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถพิเศษนอกเหนือจากการเรียนปกติ เป็นทางเลือกที่ให้นักเรียนเลือกทำกิจกรรมตามความสนใจ

จากการสังเกตนักดนตรีในวงโยธวาทิตโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ ฯ ที่มีแรงจูงใจ พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตนั้น จะมีพฤติกรรมรวมกลุ่มกันเพื่อมาฝึกซ้อมดนตรี จะมาโรงเรียนเช้าเพื่อฝึกซ้อมดนตรีและกลับบ้านเย็นกว่านักเรียนปกติทั่วไปก็เพื่อฝึกซ้อมดนตรีเช่นกัน และในช่วงวันหยุดเสาร์และอาทิตย์จะนัดรวมตัวกันที่โรงเรียนเพื่อฝึกซ้อม

ดนตรี โดยหัวหน้าวงโยธวาทิตจะเป็นผู้รับผิดชอบดูแลการฝึกซ้อม การซ้อมดนตรีของนักเรียนกลุ่มนี้จะทำโดยที่ไม่ต้องมีคำสั่งจากอาจารย์ ทุกครั้งที่ฝึกซ้อมจะมีความเต็มใจและต้องการให้การฝึกซ้อมในแต่ละครั้งเกิดประโยชน์ นอกจากนั้น สมาชิกยังมีการค้นคว้าหาสื่อ หรือแผ่นบันทึกการแสดงของวงโยธวาทิตโรงเรียนที่มีชื่อเสียงมาแลกเปลี่ยนกัน และเรื่องราวที่ใช้สนทนากันระหว่างสมาชิกกับสมาชิกมักจะพบเรื่องที่เกี่ยวกับเรื่องดนตรีอยู่บ่อยครั้ง จากการสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มนี้ พบว่า นักดนตรีกลุ่มนี้ชอบการเล่นดนตรี มีความสุขในการได้อยู่กับเพื่อน รู้สึกดีเมื่อมีคนให้ความสนใจตนเองในขณะเล่นดนตรี ต้องการเข้าร่วมประกวดวงโยธวาทิตระดับโลก เนื่องจากเป็นโอกาสเดียวที่จะได้ไปต่างประเทศ สมาชิกรู้สึกภาคภูมิใจในระเบียบวินัยของตนเอง สมาชิกคิดว่าการเล่นดนตรีในวงโยธวาทิตมีประโยชน์ สามารถเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยได้ง่ายกว่าการสอบเข้าปกติ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาตัวแปรที่ทำให้เกิดแรงจูงใจ ในการร่วมกิจกรรมเพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยมาเสริมสร้างให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จ.ลพบุรี

## ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัวและตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมกับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ จังหวัดลพบุรี

2. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของ นักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี

## ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมในกิจกรรมวงโยธวาทิต และเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีศักยภาพในตนเอง มีโอกาสประสบความสำเร็จทางด้านดนตรีมากยิ่งขึ้น

## ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

### แหล่งข้อมูล

นักดนตรีวงโยธวาทิตที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2549 จำนวน 65 คน เป็นนักเรียนชาย 58 คน เป็นนักเรียนหญิง 7 คน

### ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ มีดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเป็นสมาชิกวงโยธวาทิต มีดังนี้
   1.1 ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่
      1.1.1 ความสามารถพื้นฐานทางดนตรี
      1.1.2 ประสบการณ์ทางด้านดนตรี
      1.1.3 เจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต
      1.1.4 การสนับสนุนของผู้ปกครอง
   1.2 ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม ได้แก่
      1.2.1 ลักษณะทางกายภาพ
      1.2.2 สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนในวงโยธวาทิต
      1.2.3 สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนในวงโยธวาทิต
      1.2.4 การเลียนแบบ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ แรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต

**นิยามศัพท์เฉพาะ**

**1. แรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต** หมายถึง ความปรารถนาที่จะร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้จำแนกแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ดังนี้

1.1 ปรารถนาที่จะร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น ได้แก่ เมื่อเกิดความเหนื่อยล้าจากระยะเวลาการฝึกซ้อมที่ยาวนาน และต้องอยู่ในกฎระเบียบ มีผลการเรียนต่ำลง ไม่มีเครื่องดนตรีประจำตัวเอง ต่อเพลงไม่ทันกับเพื่อน มีความสามารถทางดนตรีไม่เท่ากับเพื่อนร่วมวง นักเรียนก็ยังปรารถนาที่จะเล่นดนตรีวงโยธวาทิต

1.2 ปรารถนาที่จะแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆที่เกิดจากการเล่นดนตรีวงโยธวาทิต ได้แก่ เมื่อนักเรียนไม่สามารถเล่นเพลงได้นักเรียนพยายามสอบถามข้อสงสัยกับผู้สอน ภายหลังการฝึกซ้อมดนตรีวงโยธวาทิตนักเรียนจะตามงานจากเพื่อนในห้องเรียนเพื่อไม่ให้เสียการเรียนด้านวิชาการ นักเรียนจะแบ่งปันกันเมื่อต้องใช้เครื่องดนตรีร่วมกัน นักเรียนจะฝึกซ้อมส่วนตัวเพื่อให้เล่นเพลงได้ทันเพื่อน

1.3 ปรารถนาที่จะแสดงออกและต้องการอิสระในการเล่นดนตรีวงโยธวาทิต ได้แก่ ต้องการเล่นดนตรีให้ผู้อื่นฟังหรือชื่นชม ต้องการอิสระในการเล่นดนตรีวงโยธวาทิต

1.4 ปรารถนาชัยชนะในการประกวดวงโยธวาทิต ได้แก่ ความต้องการรางวัลชนะเลิศจากการประกวดวงโยธวาทิต

1.5 ปรารถนาที่จะนำตนเองไปสู่ความสำเร็จทางด้านดนตรี ได้แก่ ต้องการศึกษาต่อทางด้านดนตรีในมหาวิทยาลัย ต้องการเข้าร่วมประกวดวงโยธวาทิตระดับโลก ต้องการเป็นครูสอนวิชาดนตรี ต้องการประกอบอาชีพนักดนตรี

**2. ตัวแปรด้านส่วนตัว** หมายถึง ลักษณะเฉพาะของนักดนตรีวงโยธวาทิต ได้แก่

2.1 ความสามารถพื้นฐานทางดนตรี ได้แก่ สามารถแบ่งแยกระหว่างเสียงสูง - เสียงต่ำได้ ออกเสียงตามเปียโนโดยเสียงไม่เพี้ยน เคาะจังหวะตามทำนองเพลงได้

2.2 ประสบการณ์ทางด้านดนตรี ได้แก่ การได้เรียนดนตรีก่อนที่จะมาร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต หรือเคยลองเล่นเครื่องดนตรีในวงโยธวาทิตมาก่อนการเป็นสมาชิกวงโยธวาทิต

2.3 เจตคติต่อวงโยธวาทิต ได้แก่ มีความคิดว่าวงโยธวาทิตมีความสำคัญมีคุณค่ามีประโยชน์ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้สึกชอบกิจกรรมวงโยธวาทิต พอใจที่จะร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต กระตือรือร้นในเวลาฝึกซ้อม หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

2.4 การสนับสนุนของผู้ปกครอง ได้แก่ การที่ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้สมาชิกซ้อมดนตรีในวงโยธวาทิตได้โดยไม่ขัดข้องและไม่จำกัดเวลาในการฝึกซ้อมดนตรีวงโยธวาทิต ซื้อเครื่องดนตรีส่วนตัวให้กับสมาชิก ส่งเสริมการประกวดวงโยธวาทิต ส่งเสริมให้ใช้ความสามารถพิเศษด้านดนตรีเพื่อศึกษาต่อ

**3. ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับวงโยธวาทิต มีดังนี้**

3.1 ลักษณะทางกายภาพ หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ได้แก่ ลักษณะที่ตั้งของห้องซ้อมดนตรี สภาพห้องซ้อมดนตรีวงโยธวาทิต ลักษณะสนามกลางแจ้งที่วงโยธวาทิตใช้ซ้อมดนตรีสนาม การถ่ายเทอากาศภายในห้องซ้อมวงโยธวาทิต ความสะอาดและเป็นระเบียบของห้องดนตรี คุณภาพของเครื่องดนตรี ปริมาณของเครื่องดนตรีเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน

3.2 สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนวงโยธวาทิต หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนวงโยธวาทิตที่มีต่อกัน ได้แก่ การเคารพเชื่อฟังอาจารย์ผู้สอน เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องดนตรีกล้าที่จะซักถามอาจารย์ผู้สอน ผู้สอนแนะนำวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดจากการเล่นดนตรี ผู้สอนดูแลการฝึกซ้อมในวงโยธวาทิตอย่างทั่วถึง ผู้สอนเข้าใจปัญหาของผู้เรียนในวงโยธวาทิต

3.3 สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนในวงโยธวาทิต ได้แก่ การมีน้ำใจต่อกันระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน แลกเปลี่ยนวิธีการฝึกฝน ถ่ายทอดเทคนิคทางดนตรีซึ่งกันและกัน ร่วมกันแก้ไขปัญหา ไม่ตำหนิกันเมื่อเกิดความผิดพลาดจากการเล่นดนตรี

3.4 การเลียนแบบ ได้แก่ การปฏิบัติตามรุ่นพี่ในวงโยธวาทิตที่ประสบความสำเร็จทางด้านวงโยธวาทิต การเห็นวงโยธวาทิตโรงเรียนอื่นได้รับรางวัลจากการประกวดวงโยธวาทิตและมีชื่อเสียง ได้ไปต่างประเทศ จึงนำมาเป็นแบบอย่างและทำตาม การเห็นผู้อื่นเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาต่างๆได้ โดยใช้ความสามารถพิเศษด้านวงโยธวาทิต จึงนำมาเป็นแบบอย่างและทำตาม

## กรอบแนวคิดในการวิจัย

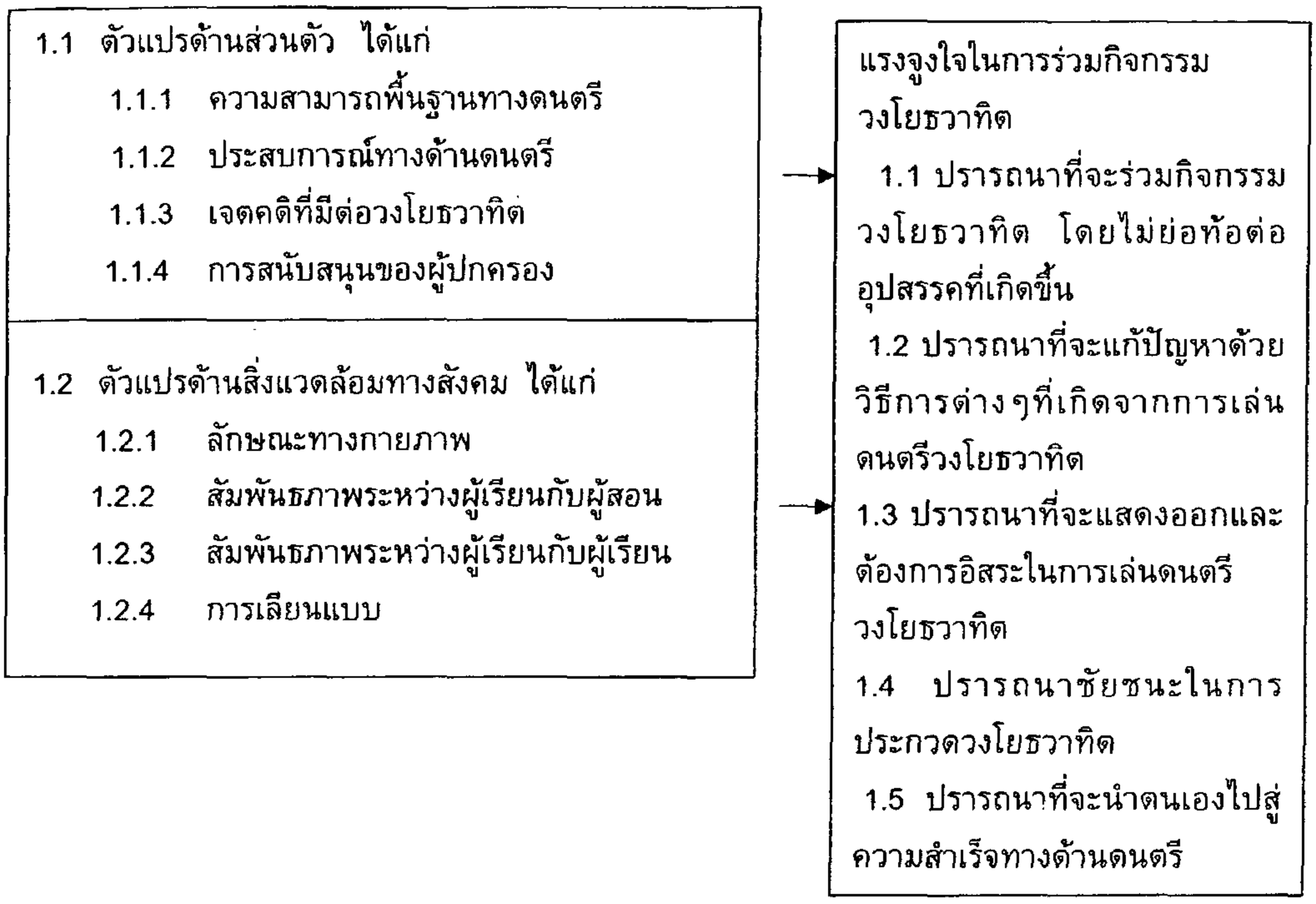


## สมมติฐานการวิจัย

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว และตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี

2. มีตัวแปรอย่างน้อย 1 ตัว ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของ นักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี

# บทที่ 2
# เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี ดังนั้นผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าเอกสารงานเขียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต
   1.1 ความหมายของแรงจูงใจ
   1.2 ประเภทของแรงจูงใจ
   1.3 องค์ประกอบที่มีผลต่อแรงจูงใจ
   1.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ
   1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถพื้นฐานทางดนตรี และประสบการณ์ทางด้านดนตรีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมวงโยธวาทิต
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนของผู้ปกครอง
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ
6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน
7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน
8. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ

## 1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต

### 1.1 ความหมายของแรงจูงใจ

แรงจูงใจเป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตามความต้องการ หรือจุดมุ่งหมายที่เรากำหนดไว้ (มาลี จุฑา. 2542) ซึ่งเป็นสภาวะ หรือ แรงกระตุ้นที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อตอบสนองความต้องการหรือแรงกระตุ้น เพื่อไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ (บัวขาว กมลศิลป์. 2540 : 30) เป็นปัจจัยต่างๆ หรือสิ่งเร้าที่เป็นเหตุทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา เพื่อตอบสนองความต้องการ หรือเพื่อตัดสินใจว่าจะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคล และแรงจูงใจนี้จะทำให้บุคคลเกิดความพร้อม ความตั้งใจ และพลังหรือแรงขับ ในการที่จะทำสิ่งใดให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (อัญชลี ภูวพานิช. 2539 : 44) ซึ่งเป็นปฏิกิริยาของคนที่แสดงออกทางพฤติกรรมต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มากระตุ้น ความสนใจ (Henson and Eller. 1999 : 371) เป็นกระบวกการที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าให้มีพฤติกรรมมุ่งไปสู่จุดหมายปลายทาง ถ้าแรงจูงใจมีมากพฤติกรรมจะมากด้วย (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา 2542 : 38) ซึ่งแรงจูงใจเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทาง เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเงื่อนไขที่ต้องการ ปัจจัยต่างๆที่นำมาเป็นเครื่องล่อ รางวัล การลงโทษ การทำให้เกิดการตื่นตัว รวมทั้งการให้เกิดความคาดหวัง (อารี พันธ์มณี 2546 : 269)

จากข้างต้นกล่าวได้ว่า แรงจูงใจเป็นแรงขับหรือแรงกระตุ้น ให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่ตนปรารถนาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้นการเล่นดนตรีในวงโยธวาทิต หากนักดนตรีมีแรงจูงใจในการเล่นดนตรีมาก ก็จะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

### 1.2 ประเภทของแรงจูงใจ

สพอลดิง (Spaulding. 1992 : 4-5) กล่าวว่า นักการศึกษาและนักจิตวิทยา ได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.2.1 แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นจากภายนอก ให้มองเห็นจุดหมายและนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมของบุคคล ที่ไม่ได้เกิดจากอุดมคติ ได้แก่ เป้าหมายหรือการคาดหวังของบุคคล ความรู้เกี่ยวความก้าวหน้า การทดสอบอย่างสม่ำเสมอ การให้รางวัล และคำชมเชย เป็นต้น

1.2.2 แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่มีความต้องการที่จะทำหรือเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างด้วยจิตใจของตนเองที่รักการแสวงหา แรงจูงใจประเภทนี้เกิดจากความสนใจ เจตคติ ความต้องการดังนั้นบุคคลจะมองเห็นคุณค่าของกิจกรรมที่ทำ จึงทำด้วยความเต็มใจ และตระหนักว่าการบรรลุผลสำเร็จกิจกรรมนั้นเป็นรางวัลอยู่ในตัวอยู่แล้ว

**1.3 องค์ประกอบที่มีผลต่อแรงจูงใจ**

อารี พันธ์มณี (2534 : 192-196) กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจจัดว่ามีผลต่อการเรียนรู้พฤติกรรมต่างๆของมนุษย์เป็นอันมาก เพราะการที่บุคคลเกิดแรงจูงใจในการที่จะกระทำพฤติกรรมย่อมจะทำให้พฤติกรรมหรือการเรียนรู้ในสิ่งนั้นๆมีประสิทธิภาพและเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วมากกว่าบุคคลที่ไม่เกิดแรงจูงใจ ลักษณะของแรงจูงใจของบุคคลจึงขึ้นอยู่กับองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1.3.1 ธรรมชาติของแต่ละบุคคล ทุกคนมีธรรมชาติของตนแตกต่างกับคนอื่น หรือมีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งประกอบด้วย

1.3.1.1 แรงขับ แรงขับของบุคคลจัดว่าเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของการเกิดพฤติกรรมแรงขับเป็นสภาวะที่เกิดจากความไม่สมดุลภายในร่างกายของมนุษย์ เช่น สภาวะความต้องการอาหาร น้ำ สภาวะความตึงเครียด ความรู้เจ็บปวด เป็นต้น แรงขับเกิดขึ้นได้จากลักษณะ 2 ประการคือ แรงขับภายในร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความง่วงนอน เป็นต้น และแรงขับที่เกิดจากภายนอกร่างกาย เช่น การได้รับความเจ็บปวดจากสิ่งเร้าภายนอก สภาวะความกดดันจนทำให้เกิดความตึงเครียด

1.3.1.2 ความวิตกกังวล ความวิตกกังวลมีผลต่อการเรียนรู้ หรือการกระทำพฤติกรรม ความวิตกกังวลจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล เมื่อบุคคลมีอายุเพิ่มมากขึ้น มีประสบการณ์เพิ่มขึ้นย่อมจะเกิดความวิตกกังวลเพิ่มมากขึ้น เด็กเล็กๆจะไม่มีความวิตกกังวลใจแต่จะมีความกลัว เมื่ออายุเพิ่มมากขึ้นความกลัวจะลดลง กลายเป็นความวิตกกังวลเพิ่มขึ้นมาทันที

1.3.2 สถานการณ์ต่างๆในสิ่งแวดล้อม ย่อมจะส่งผลทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจแตกต่างกัน เป็นต้นว่า ส่งผลให้บุคคลเกิดความสับสนวุ่นวายหรืออื่นๆ และวัฒนธรรมแต่ละสังคมย่อมจะส่งผลให้พัฒนาการของผู้เรียนแตกต่างกันด้วย ลักษณะสถานการณ์ต่างๆที่มีผลต่อแรงจูงใจได้แก่

1.3.2.1 การแข่งขัน หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่มีความปรารถนาจะเอาชนะผู้อื่นต้องการทำให้ตนมีสภาพการณ์ดีขึ้น ลักษณะการแข่งขันมีลักษณะที่สำคัญ 2 ลักษณะ คือ การแข่งขันกับตนเองเป็นการแข่งขันที่ทำให้ตนเองดีขึ้นด้วยความเต็มใจ และความต้องการของตนไม่มีใครมาบังคับ การแข่งขันกับบุคคลอื่น เป็นความรู้สึกที่ต้องการเอาชนะบุคคลอื่น ให้ตนอยู่เหนือกว่าคนอื่น มักจะพยายามทำทุกวิถีทาง เพื่อให้ตนชนะผู้อื่นอยู่เสมอ

1.3.2.2 ความร่วมมือ หมายถึง แรงจูงใจที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับแรงผลักดันทางสังคม มีพฤติกรรมแบบประนีประนอม ให้ความร่วมมือช่วยเหลือเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อให้งานหรือพฤติกรรมที่มุ่งปรารถนาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ฉะนั้น ความร่วมมือของบุคคลจึงจัดว่าเป็นแรงจูงใจที่สำคัญ ที่ทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมต่างๆขึ้น

1.3.2.3 การตั้งจุดมุ่งหมาย หมายถึง การที่บุคคลได้มีการตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตไว้ มีผลทำให้บุคคลมีความพยายามที่จะกระทำสิ่งต่างๆ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตนตั้งไว้ใน

บางครั้งแม้จะมีการตั้งจุดมุ่งหมายไว้ บุคคลก็ไม่สามารถกระทำเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตนตั้งไว้ได้ ด้วยเหตุนี้การตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตจึงเป็นแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ลักษณะของการตั้งจุดมุ่งหมายมี 2 ลักษณะ คือ

1.3.2.4 การตั้งจุดมุ่งหมายรวม เป็นจุดมุ่งหมายที่มักจะมีจุดมุ่งหมายย่อยๆ มาเกี่ยวข้องเช่น การตั้งจุดมุ่งหมายชีวิตว่า จะเป็นนักวาดรูปที่มีชื่อเสียงของโลก แต่นะขณะนี้อายุยังน้อย จึงมีเป้าหมายย่อยๆหลายจุดมุ่งหมายมารวมกันคือ จะวาดรูปให้ชนะการแข่งขันจะวาดรูปให้ได้รับคำชมจากครู จะวาดรูปให้เพื่อนๆยอมรับ

1.3.2.5 การตั้งจุดมุ่งหมายระยะไกล เพื่อจุดมุ่งหมายใดจุดมุ่งหมายหนึ่งโดยเฉพาะการตั้งจุดมุ่งหมายระยะไกลจะเกิดขึ้นกับคนที่มีวุฒิภาวะทางด้านสมองพอสมควรจะไม่เกิดขึ้นในเด็กเล็ก

1.3.3 การตั้งความทะเยอทะยาน เป็นการตั้งความหวังไว้สูง และมีความพยายามมุมานะอย่างมากที่จะทำให้สำเร็จการตั้งความหวังหรือเกิดความทะเยอทะยานไว้สูงเกินความสามารถของตนเองจะทำให้บุคคลเกิดความล้มเหลวได้ง่าย ทำให้ไม่มีแรงจูงใจในการทำงานนั้น ๆ หรือเกิดความท้อถอย หรือถ้าตั้งความหวังไว้ต่ำกว่าความสามารถก็ไม่มีแรงจูงใจพอที่จะกระทำ เพราะว่าตนประสบความสำเร็จในงานนั้นๆง่ายเกินไป ความยากง่ายของงานจะมีผลต่อแรงจูงใจ

1.3.4 ความสำคัญของแรงจูงใจ

เอ็นท์วิสเทิล ( Entwistle. 1998 : 15-16) ให้ความเห็นว่า แรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการเรียน และช่วยให้ผู้เรียนสามารถไปสู่จุดหมายปลายทางที่ได้คาดหวังไว้ ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ กล่าวคือ ผู้เรียนที่มีแรงจูงใจในการเรียนสูง จะสามารถเรียนรู้ได้เร็วและประสบความสำเร็จในการเรียนได้มากกว่าผู้เรียนที่ขาดแรงจูงใจหรือมีแรงจูงใจในการเรียนต่ำ

พรทิพา อินทปัญญา (2539 : 42) ได้ให้ข้อสรุปว่า แรงจูงใจมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น หากผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน มีความปรารถนาที่จะทำในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และพยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆจะช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

1.3.5 การสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้

ปัจจัยสำคัญในการสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับผู้เรียนนั้น คือ ต้องให้ผู้เรียนทราบเป้าหมายที่ชัดเจนในการทำกิจกรรม และควรเป็นกิจกรรมที่มีความหมายต่อผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการทำกิจกรรมนั้นๆ และเกิดแรงจูงใจในการร่วมทำกิจกรรม (Alderman & Phelps. 1998 : 299) ในการเรียนการสอนผู้สอนจำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจให้เกิดแก่ผู้เรียนเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ การสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนมีหลายวิธี สรุปได้ดังนี้

1.3.5.1 การเร้าให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อาจทำได้ดังนี้

- เร้าให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น โดยจัดสภาพของห้องเรียนให้น่าสนใจ จัดนิทรรศการ จัดเกมต่างหรือการตอบปัญหาต่าง
- เร้าให้เกิดความวิตกกังวล ความกังวลใจทำให้เกิดการเสาะแสวงหาความรู้ ซึ่งเป็นผลมาจากสภาพทางอารมณ์ที่หงุดหงิด ความกังวลใจที่สะสมในระดับที่เหมาะสมจะเป็นแรงจูงใจ ให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมเสาะแสวงหาคำตอบที่ต้องการ

1.3.5.2 สร้างให้มีการแข่งขัน และร่วมมือไปพร้อมๆกัน

1.3.5.3 การชมเชยและการตำหนิ

1.3.5.4 การให้ผู้เรียน รู้ความก้าวหน้าของตน จะทำให้เขารู้สึกว่าตนเองประสบความสำเร็จทำให้เกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตน จะเป็นการจูงใจให้ผู้เรียนสนใจการเรียนยิ่งขึ้น

1.3.5.5 การตั้งระดับความมุ่งหวัง การจูงใจโดยวิธีนี้ ยึดหลักที่ว่าพยายามที่จะให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ และพยายามหลีกเลี่ยงความผิดหวังด้วยการให้ผู้เรียนตั้งระดับความมุ่งหวังให้สอดคล้องกับระดับความสามารถของตนและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงด้วย เพราะความหวังหรือความผิดหวังขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของแต่ละคนที่กำหนดไว้ หน้าที่ของครู คือหาทางให้ผู้เรียน รู้ถึงระดับความสามารถที่แท้จริงของตน

1.3.5.6 การให้รางวัลและการลงโทษ

- ควรใช้ให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน เพราะการให้รางวัลอาจทำให้เด็กคำนึงถึงรางวัลมากกว่าความสำเร็จของงาน หรือการลงโทษจะมีผลทำให้เด็กหลบหนีหรือเก็บกดตลอดจนเกิดความก้าวร้าวภายหลัง
- การลงโทษไม่ควรรุนแรงหรือลงโทษพร่ำเพรื่อ และควรจะให้เด็กรู้ว่าถ้าลงโทษแล้วดีขึ้น จะเป็นประโยชน์ที่สุด เพราะการลงโทษจะกลายเป็นรางวัลไปในตัว
- การให้รางวัลและการลงโทษ ควรกระทำทันที และเหมาะสมกับสถานการณ์จึงจะได้ผลดี มากกว่าการเว้นระยะให้นานออกไป

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542 : 149 – 150) ได้เสนอวิธีการสร้างแรงจูงใจไว้ในการเรียนการสอนดังนี้

1. ครูควรศึกษาความต้องการของเด็กแต่ละวัย และจัดเนื้อหาวิชาให้สนองความต้องการของเด็ก เนื้อหาที่สอนควรเกี่ยวข้องกับชีวิตจริง และมีความหมายสำหรับเด็ก
2. ก่อนเริ่มบทเรียน ครูควรมีวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อดึงความสนใจและบอกให้เด็กทราบถึงจุดมุ่งหมายของบทเรียน
3. ครูควรแนะนำให้เด็กเริ่มหัดวางเป้าหมายในการเรียนสำหรับตนเอง เพราะคนที่เรียนหรือทำงานอย่างมีเป้าหมายย่อมจะกระทำด้วยความตั้งใจ

4. ในบรรยากาศการเรียนการสอน ควรมีการไต่ถาม มีการอภิปราย และทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย เพื่อให้เด็กเกิดความกระตือรือร้น มีการรับฟังและทำตาม เข้าใจและยอมรับซึ่งกันและกัน

5. ใช้วิธีการเสริมแรง (Reinforcement) ตามความเหมาะสมและความจำเป็นเพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและบางครั้งอาจลบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ทั้งนี้เพราะการให้รางวัล คำชมเชย การยิ้ม การพยักหน้า การให้ความเอาใจใส่ นับว่าเป็นตัวเสริมแรงที่มีอิทธิพลต่อเด็กเป็นอย่างมาก

6. ใช้การทดสอบ (Test) การทดสอบจะเป็นเครื่องกระตุ้นให้เด็กเอาใจใส่ต่อบทเรียนและมีความตื่นตัวในการเรียนอยู่ตลอดเวลา

7. ให้ทราบผลการทดสอบอย่างทันท่วงที การให้เด็กทราบผลการทดสอบอย่างทันท่วงทีว่าสิ่งที่ตนได้เรียนรู้ไปนั้นมีความเข้าใจอย่างท่องแท้เพียงใด มีสิ่งใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ซึ่งจะทำให้เด็กเอาใจใส่ติดตามเนื้อหาตลอดเวลา

8. การพานักเรียนไปทัศนศึกษาหรือการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะกระตุ้นความสนใจของเด็กเป็นอย่างดี

9. การสอน หรือการมอบหมายกิจกรรมให้เด็กปฏิบัติและติดตามผลจนเด็กทำงานเสร็จนับเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการสอนของครู เพราะความสำเร็จที่เกิดขึ้นกับเด็กในแต่ละครั้งจะเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กเกิดกำลังใจที่จะเรียนรู้ในคราวต่อไป

จากข้างต้นจะเห็นว่า แรงจูงใจมีความสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ นักเรียนที่มีแรงจูงใจในการเรียนสูงจะเรียนรู้ได้ดีและจะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน เช่นเดียวกับนักดนตรีในวงโยธวาทิต เมื่อนักดนตรีมีแรงจูงใจในการเล่นดนตรีสูงก็จะทำให้ประสบความสำเร็จทางด้านดนตรี ดังนั้น การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้จึงนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งในการเรียนการสอน

**1.4 *ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ***

**ทฤษฎี ( ERG – Existence, Relatedness and Growth theory) ของแอลเดอร์เฟอร์**

แอลเดอร์เฟอร์ (สมยศ นาวีการ. 2544 : 370 – 371; อ้างอิงจาก Clayton Alderfer) แอลเดอร์เฟอร์ได้เสนอแนะทฤษฎี ERG ที่ได้ย่อลำดับความต้องการ 5 อย่างของมาสโลว์ เหลือเพียง3 อย่างคือ

เขาแบ่งความต้องการของมนุษย์เป็น 3 ประเภท คือ

1. ความต้องการเกี่ยวกับการดำรงชีวิต (Existence Needs) เป็นความต้องการทางวัตถุ และสามารถตอบสนองให้พึงพอใจได้ โดยปัจจัยจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น อาหาร น้ำ เงินเดือน รายได้อื่นๆ นอกเหนือจากค่าจ้างและสภาพการทำงาน

2. ความต้องการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Relatedness Needs) เป็นความต้องการมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นๆที่สำคัญกับตัวเขา ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ครอบครัว และเพื่อนฝูง

3. ความต้องการพัฒนา (Growth Needs) ความต้องการนี้เกี่ยวข้องกับความปรารถนาที่จะพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง ความต้องการดังกล่าวจะเกิดขึ้นจากการพัฒนาความสามารถ ความเฉลียวฉลาด ความมีอำนาจที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญต่อบุคคล

**ทฤษฎีความต้องการความสำเร็จ (The Need to Achieve Theory)**

แมคเคลแลนด์ (Mc Clelland) เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนต่างมีความต้องการเหมือนกัน เพียงแต่มีขนาดมากน้อยต่างกันเท่านั้น ความต้องการแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ (วิโรจน์ สารรัตนะ. 2542 : 99 – 100 ; อ้างอิงจาก Bartol and others. 1998 : 499)

1. ความต้องการความสำเร็จ (need for achievement : nAch) เป็นความต้องการที่จะบรรลุผลสำเร็จในที่มีความท้าทาย และการบรรลุมาตรฐานของงานที่ทำได้อย่างดีเยี่ยม (excellence) โดยทั่วไปแล้วบุคคลที่มีความต้องการความสำเร็จในงานสูงจะพยายามหาหรือสร้างสถานการณ์เชิงแข่งขันให้กับตัวเอง เพื่อทำงานให้บรรลุผลสำเร็จด้วยความพยายามของตนเองและต้องการได้รับผลจากการทำงานนั้นในทันทีด้วย และบุคคลที่มีความต้องการเช่นนี้มักหลีกเลี่ยงงานที่มีจุดหมายที่เป็นไปไม่ได้หรือยากเกินไป เนื่องจากมีความเสี่ยงต่อความล้มเหลว นอกจากนั้นบุคคลประเภทนี้ยังต้องแก้ปัญหาด้วยความคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรม จึงเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าขององค์กร

2. ความต้องการอำนาจ (need for Power : nPow) เป็นความต้องการมีอิทธิพลเหนือคนอื่นและสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ อำนาจนี้มี 2 ลักษณะคือ อำนาจเชิงส่วนตัว (Personal power) เป็นอำนาจที่ต้องการมีอิทธิพลเหนือคนอื่น ต้องการให้คนอื่นภักดีต่อตนเองเป็นส่วนตัว ไม่ใช่เพื่อองค์การ บางครั้งอาจทำให้จุดหมายขององค์การถูกทำลายลงได้ อีกลักษณะหนึ่งคือ อำนาจเชิงสถาบัน (institutional power) เป็นอำนาจที่มุ่งทำงานร่วมบุคคลอื่นเพื่อแก้ปัญหาหรือเพื่อบรรลุจุดหมายขององค์การ เป็นการที่บุคคลพยายามหาอะไรทำเพื่อองค์การ อุทิศตนเพื่อองค์การ จึงเป็นบุคคลที่ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีตำแหน่งเพื่อให้มีอิทธิพลต่อการใช้ความพยายามของคนอื่นด้วย

3. ความต้องการความสัมพันธ์ (need for affiliation : nAff) เป็นความต้องการความอบอุ่น และความเป็นมิตรกับผู้อื่น จึงมักแสดงออกโดยหวังจะให้ได้รับการยอมรับจากคนอื่น หวังได้รับการมีน้ำใจตอบแทนจากคนอื่น จึงพยายามทำตนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้อื่น และพยายามทำตนเป็นคนมีความจริงใจและพยายามเข้าใจความรู้สึกของคนอื่นให้มาก บุคคลประเภทนี้ผู้บริหารพึงสร้างแรงจูงใจโดยให้ทำงานแบบมีส่วนร่วมมากขึ้น

**ทฤษฎีทางปัญญา (Cognitive Theory)** ทฤษฎีนี้มีทัศนะเกี่ยวกับแรงจูงใจโดยให้ความสนใจของธรรมชาติของกระบวนการทางปัญญา ซึ่งกล่าวแยกไว้ดังนี้ (ประสาท อิศรปรีดา. 2541 : 339)

1. ทฤษฎีความสอดคล้อง (Consistency Theory) บุคคลจะเกิดภาวะสมดุลภายในจิตใจ ถ้าพฤติกรรมและความเชื่อของเขาสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

2. ทฤษฎีความคาดหวัง (Expectancy Theory) โดยปกติก่อนบุคคลจะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด คนเราจะคาดหวังว่าจะได้รับสิ่งจูงใจเป็นผลตอบแทนการกระทำ

3. แรงจูงใจทางปัญญาอื่นๆที่สำคัญต่อแรงจูงใจในการเรียนได้แก่ ความอยากรู้อยากเห็น ความต้องการมีความสามารถ และต้องการใฝ่สัมฤทธิ์

**ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์** (สุรางค์ โควัตระกูล. 2544 : 161-162 ; อ้างอิงจาก Maslow. 1970) เป็นคนแรกที่ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับแรงจูงใจไว้เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย สมมติฐานดังกล่าว มีสาระสำคัญดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการ และเป็นความต้องการที่ไม่มีที่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเข้ามาแทนที่ไม่มีวันสิ้นสุด

2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป

3. ความต้องการของมนุษย์ มีลำดับขั้นตากความสำคัญ (A Hierachy of Needs) คือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองทันที

มาสโลว์ ได้แบ่งลำดับความต้องการของมนุษย์เรียงลำดับความสำคัญจากขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 5 ดังนี้

1. ความต้องการทางสรีระ หมายถึง ความต้องการพื้นฐานของร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ และการพักผ่อน เป็นต้น ความต้องการเหล่านี้เป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับการมีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางสรีระอยู่เสมอจะขาดเสียมิได้ ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาดจะกระตันให้คนมีกิจกรรมขวนขวายที่จะสนองความต้องการ

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยหรือสวัสดิภาพ หมายถึง ความต้องการความมั่นคงปลดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอิสระจากความกลัว ขู่เข็ญ บังคับจากผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม เป็นความต้องการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มกัน ความต้องการประเภทนี้เริ่มตั้งแต่วัยทารก กระทั้งวัยชรา ความต้องการที่จะมีงานทำเป็นหลักแหล่งก็เป็นความต้องการเพื่อสวัสดิภาพของผู้ใหญ่อย่างหนึ่ง

3. ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาจะได้เป็นที่รักของคนอื่น และต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ ทราบว่าทุกคนยอมรับตนเป็นสมาชิก ทุกคนรู้สึกเหงาไม่มีเพื่อน มีชีวิตที่ไม่สมบูรณ์ เป็นผู้ที่มีความต้องการประเภทนี้ คนที่รู้สึกว่าตนเองเป็นที่รักและยอมรับของหมู่ จะเป็นผู้ที่สมปรารถนาในความต้องการประเภทนี้

4. ความต้องการที่จะรู้สึกว่าตนเองมีค่า ความต้องการนี้ประกอบด้วยความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ มีความสามารถ ต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถ มีคุณค่าและมีเกียรติยศ ต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น ผู้ที่มีความสมปรารถนาในความต้องการนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง เป็นคนมีประโยชน์และมีค่า ตรงข้ามกับผู้ที่ขาดความต้องการประเภทนี้ จะรู้สึกว่าตนไม่มีความสามารถและมีปมด้อย มองโลกในแง่ร้าย

5. ความต้องการที่จะรู้จักตนเองอย่างแท้จริง และพัฒนาตนเองย่างเต็มที่ตามศักยภาพของตน มาสโลว์อธิบายความต้องการที่เรียกว่า Self Actualization ว่าเป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของตน กล้าที่จะตัดสินใจในการเลือกทางเดินชีวิต รู้จักค่านิยมของตนเอง มีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ ทั้งด้านสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ความรู้สึก ยอมรับตัวเองทั้งส่วนดีส่วนเสียของตน ที่สำคัญที่สุดก็คือ การมีสติที่จะยอมรับว่าตนได้ใช้กลไกในการปรับตัว เพื่อเผชิญสิ่งแวดล้อมใหม่ๆที่เป็นสิ่งท้าทาย น่าตื่นเต้น และมีความหมาย กระบวนการที่จะพัฒนาตนเองตามศักยภาพของตนเป็นกระบวนการที่ไม่มีจุดจบตลอดเวลาที่มีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของตน เพราะมีน้อยคนที่จะได้ถึงขั้น Self Actualization อย่างสมบูรณ์

ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์และแอดเลอร์แตกต่างกันที่การจูงใจเพื่อตอบสนองความต้องการ มาสโลว์มีความเห็นว่า ถ้าความต้องการทางสังคมไม่ได้รับการตอบสนองเท่าไร ก็ยิ่งมีความปรารถนามากขึ้นเท่านั้น ส่วนแอดเลอร์กลับเห็นว่า ยิ่งความต้องการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้อื่นไม่ได้รับการตอบสนองมากขึ้นเท่าไร บุคคลจะยิ่งหันกลับไปปรารถนาในความต้องการการดำรงชีวิตทางวัตถุมากขึ้น เช่นเดียวกับความต้องการการพัฒนา ถ้าไม่ได้รับการตอบสนองเพียงพอก็หันกลับไปปรารถนาในความต้องการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้อื่นมากขึ้น นั่นก็คือ บุคคลจะปรารถนาในความต้องการที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ถ้าความต้องการที่เป็นนามธรรมไม่ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอ

**ทฤษฎีการคาดหวัง**

วรูม (เมทินี เตชะวิทยากุล.2545 : 19 ;อ้างอิงจาก Vroom.1970) กล่าวว่า แรงจูงใจที่เกิดขึ้นแต่ละบุคคลเป็นกระบวนการที่บุคคลนั้นเลือกตัดสินใจแสดงพฤติกรรมออกมาให้ปรากฏอย่างไร ขึ้นอยู่กับความคาดหวังในองค์ประกอบสองประการคือ

1. ความคาดหวังว่ามีโอกาสมากน้อยแค่ไหนที่จะได้รับผลลัพธ์ หรือผลตอบแทนบางสิ่งบางอย่างจะการปฏิบัติงานของตน

2. ผลลัพธ์หรือผลตอบแทนที่คาดหวังว่าจะได้รับจากการปฏิบัติงานนั้น บุคคลแต่ละคนรู้สึกว่าสำคัญหรือพึงพอใจมากเพียงใด

จากองค์ประกอบสองประการนี้ สรุปว่า หากบุคคลคาดหวังว่ามีโอกาสมากที่จะได้รับผลลัพธ์หรือผลตอบแทนจากการปฏิบัติงาน และผลลัพธ์ผลตอบแทนนั้น เขารู้สึกว่ามีความสำคัญและพึงพอใจ บุคคลนั้นก็จะมีแรงจูงใจมากพอที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง ในทางกลับกันหากบุคคลคาดหวังว่าเขาไม่มีโอกาส หรือมีโอกาสน้อยที่เขาจะได้รับผลลัพธ์หรือผลตอบแทนจากการปฏิบัติงานอย่างหนึ่ง หรือแม้ว่ามีโอกาสอยู่มากที่จะได้รับ แต่เป็นผลลัพธ์ที่ไม่มีความสำคัญ บุคคลนั้นก็จะมีพฤติกรรมที่แสดงออกมาไม่ดีหรือกล่าวว่ามีแรงจูงใจต่ำนั่นเอง

จากความคาดหวังดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ความคาดหวังคือความคิด ความต้องการของบุคคลต่อสิ่งที่จะปรารถนาจะให้เกิดขึ้นจริงในอนาคตโดยคาดคะเนผลจากความสามารถและสภาพของตน สามารถแบ่งความคาดหวังเป็น 2 แบบคือ

1. ความคาดหวังของตนเองที่มีต่อคนอื่น
2. ความคาดหวังของตนเองที่มีต่อพฤติการณ์ในอนาคต

จากข้างต้นที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่ากิจกรรมวงโยธวาทิตเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความคาดหวังในความสำเร็จทางด้านดนตรี เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความรับผิดชอบและการอยู่ร่วมกันในสังคม ดังนั้นความคาดหวังจึงเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญของการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิต

**1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ**

**งานวิจัยต่างประเทศ**

แคนโตส์ โกเมซ (Cantos Gomaz. 1997 : 766) ได้ศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนสเปนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง โดยการใช้และไม่ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม

ซอเออร์ (Sauer. 1997 : 1129) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนใน เกรด 2 โดยให้นักเรียนเลือกจับคู่ทำกิจกรรมการอ่านกับเพื่อนที่นักเรียนพอใจ ผลการศึกษาพบว่า การเลือกจับคู่ทำกิจกรรมการอ่านกับเพื่อนที่นักเรียนพอใจทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น

เตียน (Tuan. 2000 : A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนเกรด 8-9 ของประเทศไต้หวัน ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ พฤติกรรมการสอนของครู อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ การฝึกตนเอง และประสบการณ์ใน

ห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่กล่าวมาส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.01

ดีเบคเคอร์และเนลสัน (Debacker ;& Nelson. 2000 : 245-254) ได้ศึกษาผลของตัวแปรอิสระคือ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศในชั้นเรียน ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนเกรด 10-12 จำนวน 242 คน ซึ่งแบ่งเป็นนักเรียนที่เรียนวิชาฟิสิกส์ 75 คน วิชาเคมี 76 คน และวิชาชีววิทยา 91 คน โดยผู้วิจัยได้แยกนักเรียนออกเป็นห้องเรียนที่มีบรรยากาศแตกต่างกันและทำการสอนนักเรียนตามรูปแบบการสอนแบบ Learning Cycle แล้วทำการเก็บข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียน ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและบรรยากาศในห้องเรียนส่งผงต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.01

**งานวิจัยในประเทศ**

อุไรวรรณ สีชมพู (2542 : 72) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจและแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหลวงพ่อปานคลองด่านอนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธี DR-TA (Directed Reading –Thinking Activity) กับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธี DR-TA กับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.01 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธี DR-TA มีแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ทศพร อันสงคราม (2545 : 74) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 351 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทั้ง 12 ปัจจัย ได้แก่ เป้าหมายในอนาคต ความต้องการพัฒนาตนเอง เนื้อหาและหลักสูตรการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา บุคลิกภาพของครู การเสริมแรง บรรยากาศในการเรียน เทคนิคและวิธีการสอนของครู การใช้สื่อและนวัตกรรม การวัดและการประเมินผล ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.01

กรรณิการ์ สนิทธรรม (2546 : 63) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับแรงจูงใจในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดน่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดน่าน จำนวน 418 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความสนใจในอาชีพ การส่งเสริมการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของผู้ปกครอง พฤติกรรมการสอนของครู บรรยากาศในชั้นเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยปัจจัยเหล่านี้ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ได้ร้อยละ 37.80

## 2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถพื้นฐานทางดนตรีและประสบการณ์ทางด้านดนตรี

### 2.1 ความหมายและขอบข่ายของความสามารถพื้นฐานทางดนตรี

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2534 : 8) กล่าวว่า ทักษะดนตรีเป็นส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่งของสาระดนตรี ซึ่งเป็นส่วนที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจสาระดนตรีได้ และจัดเป็นหัวใจของการศึกษาดนตรีสำหรับผู้ที่จะเป็นนักดนตรี (Musician และ performer) ต่อไป ทักษะดนตรีแต่ละประเภท ย่อมมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีควรมีการเสนอทักษะดนตรีต่างๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ทักษะดนตรีประกอบไปด้วย 6 ทักษะ ดังนี้

1. การฟัง (Listening) จัดเป็นทักษะที่จำเป็นมากสำหรับดนตรี เนื่องจากดนตรีเป็นเรื่องของเสียง การฟังย่อมจะมีบทบาทอย่างมากในการช่วยให้ผู้ศึกษาดนตรีมีความเข้าใจดนตรี ซึ่งนำไปสู่ความซาบซึ้ง และรักดนตรีในขั้นต่อไป การฟังเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝน ศึกษา มิใช่เป็นเพียงการฟังเพลงโดยทั่วๆ ไป เนื่องจากเพลงศิลปะมีองค์ประกอบและโครงสร้างที่สลับซับซ้อน ทักษะการฟังจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาพัฒนา การฟังเป็นทักษะที่สามารถเรียนรู้ได้ และจัดเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญไม่ว่าเป็นผู้ศึกษาดนตรีเป็นวิชาเอก หรือผู้ที่รักและต้องการเข้าใจดนตรี ความซาบซึ้งในดนตรีจะเกิดขึ้นได้ ถ้าผู้นั้นมีทักษะการฟังเพียงพอ ไม่จำเป็นที่ผู้นั้นจะต้องเล่นดนตรีได้หรือร้องเพลงได้ การฟังจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนการสอนดนตรีทุกระดับชั้น

2. การร้อง (Singing) การร้องเป็นกิจกรรมที่คนทั่วๆ ไปกระทำอย่างเสมอโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาพสังคมปัจจุบัน ซึ่งเพลงยอดนิยมเป็นเพลงร้อง (Vocal Music) เพลงที่นิยมหรือติดอันดับมักเป็นเพลงที่คนทั่วไปนำมาร้องเล่นอยู่เสมอๆ จึงเห็นได้ว่าการร้องเพลงเป็นทักษะทางดนตรีที่อาจกล่าวได้ว่ามีอยู่ในคนทุกคน อย่างไรก็ตามการร้องเพลงเป็นทักษะดนตรีที่ต้องได้รับการฝึกฝนเช่นเดียวกับทักษะอื่นๆ ทางดนตรี ทั้งนี้เนื่องจากการร้องเพลงมีหลายลักษณะด้วยกัน และเทคนิคต่างๆ ในการร้องเพลงก็มีมากมาย ผู้ที่มีทักษะการร้องเพลง เข้าใจหลักการ มีพื้นฐานการร้องเพลงย่อมจะร้องเพลงได้ไพเราะน่าฟัง การร้องเพลงเป็นทักษะที่ผู้ศึกษาดนตรีแสดงออก ไม่เหมือนกับการที่เป็นทักษะของการรับเข้าไป จึงเห็นว่าการร้องเพลงเป็นกิจกรรมทางดนตรีที่ให้ความสนุกสนานและสร้างความสนใจกับผู้ศึกษาดนตรีได้เป็นอย่างดี การเรียนการสอนในระดับอนุบาลหรือในระดับประถมศึกษา จึงควรมีกิจกรรมการร้องเพลงเป็นกิจกรรมแกนนำที่สำคัญ การร้องเพลงมีหลายลักษณะ ในการเรียนการสอนดนตรี ผู้เรียนควรมีโอกาสได้ร้องเพลงลักษณะต่างๆ เช่นการร้องเดี่ยวการร้องหมู่ การร้องประสานเสียง รวมไปถึงการร้องเพลงประกอบการแสดงด้วย

3. การเล่น (Playing) การเล่นดนตรีเป็นทักษะที่สำคัญของผู้ศึกษาดนตรีเป็นวิชาเอก สำหรับการศึกษาดนตรีตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถม และมัธยมนั้น ทักษะการเล่นดนตรีมิได้มี

จุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความชำนาญในการเล่นดนตรี เป็นเพียงเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเล่นเครื่องดนตรีบางประเภท เพื่อให้มีประสบการณ์ทางดนตรีครบถ้วน และเป็นการสร้างความเข้าใจดนตรีให้มากขึ้น โดยทั่วไปเครื่องดนตรีที่ผู้เรียนเล่นมักเป็นประเภทเครื่องตีเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เพราะการเล่นเครื่องตีกระทำได้ง่ายกว่างการการเล่นเครื่องดนตรีประเภทอื่นๆ ประการหนึ่ง และเครื่องตีที่ใช้ในการเรียนการสอนดนตรีในขั้นพื้นฐานมีราคาถูกกว่างเครื่องดนตรีประเภทอื่นๆ เครื่องตีที่นิยมใช้ประกอบการเรียนการสอนโดยทั่วไปได้แก่ กลองชนิดต่างๆ รำมะนา กุ๋งกิ๋ง สามเหลี่ยม กรับ กระทำ สำหรับการเล่นเครื่องดนตรีประเภทอื่นๆ ควรจัดการเรียนการสอนเป็นวิชาต่างหากออกไป ไม่ควรจัดอยู่ในชั่วโมงการสอนดนตรีศึกษา ทั้งนี้เพราะการเล่นดนตรีเหล่านี้ต้องใช้เวลาการฝึกซ้อมมากเพื่อให้มีทักษะการเล่น จึงควรเป็นวิชาที่สอนให้เฉพาะผู้สนใจจะเรียนมิใช่เป็นวิชาบังคับสำหรับทุกคน

4. การเคลื่อนไหว (Moving) การเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อสนองตอบต่อดนตรีเป็นทักษะพื้นฐานอย่างหนึ่งที่ช่วยสร้างเสริมความเข้าใจในดนตรีได้ เช่นเดียวกับการร้องหรือการเล่นดนตรี การเคลื่อนไหวร่างกายเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกระดับชั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนในระดับอนุบาลและประถมศึกษา ซึ่งสามารถใช้การเคลื่อนไหวร่างกาย เป็นพื้นฐานของนาฏศิลป์ซึ่งเป็นเนื้อหาหนึ่งในหลักสูตรทั้งระดับประถมและมัธยม การเคลื่อนไหวร่างกายจึงเป็นทักษะดนตรีพื้นฐานที่สำคัญอย่างหนึ่ง

5. การสร้างสรรค์ (Creating) การสร้างสรรค์ดนตรี หมายถึงการประพันธ์เพลง และการอิมโพรไวเซชั่น (Improvisation) ซึ่งเป็นเรื่องของการแสดงออกทางดนตรีที่รวมเอาความรู้ความเข้าใจไว้ทั้งหมดจึงเป็นทักษะที่ใช้ความรู้พื้นฐานทางดนตรีมากพอสมควร อย่างไรก็ตามการพัฒนาทักษะการสร้างสรรค์สามารถกระทำได้ในหลายลักษณะและหลายรูปแบบ ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานหนึ่งที่ผู้เรียนดนตรีควรศึกษาและพัฒนา เพื่อใช้เป็นวิถีทางหนึ่งในการแสดงออกทางดนตรี ซึ่งช่วยสร้างเสริมความเข้าใจดนตรีได้เป็นอย่างดีไม่ว่าจะเป็นระดับประถมหรือมัธยมศึกษา

6. การอ่าน (Reading) ทักษะการอ่านสัญลักษณ์ทางดนตรี จัดได้ว่าเป็นทักษะสำคัญพื้นฐานประการหนึ่งในการศึกษาดนตรี เนื่องจากดนตรีเป็นเรื่องของเสียง ซึ่งต้องมีการบันทึกเสียงเป็นสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการถ่ายทอดเสียงต่างๆ ฉะนั้นการเข้าใจหรือแสดงออกทางดนตรีจึงมักต้องผ่านขั้นตอนการแปลหรือการใช้สัญลักษณ์ดนตรีเสมอ ไม่ว่าทักษะใดๆ ที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนั้นย่อมเกี่ยวกับทักษะการอ่านเสมอ อาจกล่าวได้ว่าทักษะดนตรีต่างๆ จะพัฒนาได้อย่างดี เมื่อผู้เรียนดนตรีมีทักษะการอ่านที่ดี

การจัดกิจกรรมดนตรี ควรสอดแทรกกิจกรรมการฝึกทักษะดนตรีต่างๆ เช่น กิจกรรมการฟังเพลง กิจกรรมการร้องเพลง กิจกรรมการเคลื่อนไหว กิจกรรมการปฏิบัติจังหวะ กิจกรรมการเล่นเครื่องดนตรี เป็นต้น ดังตัวอย่างกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะต่างๆ ดังนี้

อรวรรณ บรรจงศิลป (2538 : 82) ได้เสนอกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางดนตรีไว้ดังนี้

1. แต่งเพลงร้องโดยกระตุ้นให้สร้างคำร้องและทำนองให้สัมพันธ์กัน อาจแต่งเป็นหมู่ หรือเป็นรายบุคคล

2. ดัดแปลงจังหวะทำนองเพลงที่รู้จัก

3. สร้างสรรค์การเต้นรำ ให้เหมาะสมกับเพลง

4. ช่วยกันแต่งเพลงสำหรับเล่นกันในห้องเรียน

5. นำเรื่องราว ประสบการณ์ ที่เด็กได้จากวิชาอื่นมาสร้างสรรค์ทางดนตรี

สมชาย อมะรักษ์ (2542 : 112) กล่าวว่า การพัฒนาความสามารถทางดนตรีควรจัดไว้ในกิจกรรมฝึกทักษะดนตรีต่างๆ ดังนี้

1. กิจกรรมการฟังเพลง

1.1 ถามตอบปัญหาจากเรื่องราวในเพลง

1.2 วาดภาพประกอบเรื่องราวในเพลง

1.3 ช่วยกันคิดท่าทางประกอบเพลง

1.4 อภิปรายถึงลักษณะของอารมณ์เพลง เป็นต้น

2. กิจกรรมการท่องคำกลอน และคำคล้องจองรวมทั้งชื่อต่างๆ

2.1 เล่นเกมบอกชื่อตัวเอง ควรบอกชื่อเพียง 1 พยางค์ บอก 2 ครั้ง ตามจังหวะแล้วให้เพื่อนทุกคนพูดตาม 2 ครั้ง ตามจังหวะเช่นกัน ขณะที่ดำเนินกิจกรรมให้ทุกคนตบมือให้จังหวะไปด้วย

2.2 ให้เด็กฝึกอ่านคำกลอนหรือคำคล้องจองพร้อมกับตบมือตามจังหวะของคำไปด้วย ตัวอย่างเช่น

ต่อจากนั้นจึงให้เด็กอ่านคำกลอนพร้อมกับตบมือตามจังหวะเคาะ เมื่อเด็กทำได้ดีแล้วก็อาจจะให้เด็กทุกคนอ่าน แต่แบ่งกลุ่มตบมือเป็น 2 กลุ่ม คือ ตบตามจังหวะของคำหรือตบตามจังหวะเคาะโดยให้ทำพร้อมๆ กัน

2.3 ให้เด็กฝึกอ่านชื่อจังหวัดต่างๆ ที่มีจังหวะของคำต่างกัน พร้อมกับให้ตบมือตามจังหวะของคำหรือตามจังหวะเคาะไปด้วย ควรเลือกจังหวะที่มีจังหวะของคำง่ายๆ ให้เหมาะกับพัฒนาการของเด็ก ต่อจากนั้นจึงให้เด็กช่วยกันจัดกลุ่มของจังหวัด ที่มีจังหวะคำเหมือนกัน ดังตัวอย่างของกลุ่มจังหวัดที่แบ่งตามจังหวะของคำดังนี้

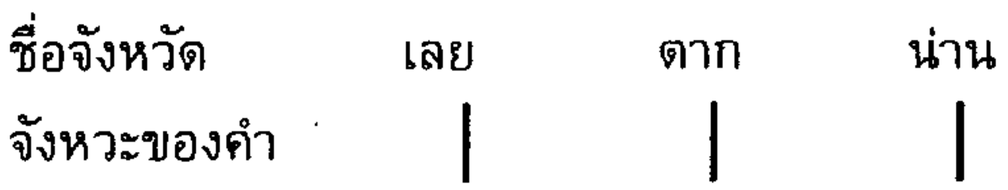

กลุ่มจังหวัดกลุ่มที่ 2

| ชื่อจังหวัด | ลำปาง | อ่างทอง | ระยอง |
|---|---|---|---|
| จังหวะของคำ | ▌▐ | ▌▐ | ▌▐ |

กลุ่มจังหวัดกลุ่มที่ 3

| ชื่อจังหวัด | ชลบุรี | ปัตตานี | ศรีสะเกศ |
|---|---|---|---|
| จังหวะของคำ | ⊓▐ | ⊓▐ | ⊓▐ |

3. กิจกรรมการร้องเพลง

3.1 ร้องเพลงพร้อมกับทำอย่าอื่นไปด้วย เช่น ตบมือให้จังหวะ แสดงท่าทางประกอบเพลง หรือเล่นประกอบเพลง เป็นต้น

3.2 ร้องเพลงโดยผลัดกันร้องที่ละวรรค ในช่วงที่ตนเองไม่ได้ร้องในใจตามไปด้วย

3.3 ร้องเพลงโดยเปลี่ยนเสียงเป็นดังและเบา หรือเปลี่ยนเป็นเร็วและช้า โดยดูจากสัญญาณของครู ตัวอย่างเช่น ถ้าครูแยกมือทั้งสองออกให้กว้าง หมายถึง ให้ร้องเสียงดัง แต่ถ้าครูนำมือทั้งสองให้เข้ามาชิดกัน หมายถึงให้ร้องเสียงเบา และถ้าครูใช้มือตีอากาศเป็นจังหวะช้าๆ หมายถึงร้องช้า เป็นต้น ทั้งนี้อยู่กับการตกลงว่า จะให้สัญญาณอย่างไร

4. กิจกรรมการเคลื่อนไหว

4.1 แสดงท่าทางประกอบเพลงอย่างอิสระ

4.2 เคลื่อนไหวโดยใช้ส่วนต่างๆ ของร่างกายหลายๆ อย่างพร้อมกัน เช่น วิ่งไปพร้อมพร้อมกับตบมือ และสะบัดหน้าไปทางซ้ายและทางขวาสลับกัน

4.3 เคลื่อนไหวตามจินตนาการ เช่น สมมุติว่าเป็นนักดนตรีที่กำลังเล่นเครื่องดนตรีต่างๆ สมมุติว่าเป็นลูกโป่งกำลังลอยขึ้นสู่ท้องฟ้า สมมุติว่าเป็นม้ากำลังวิ่งอยู่ในโคลน สมมุติว่ากำลังเดินชมสวนดอกไม้ เป็นต้น

5. กิจกรรมเล่นเครื่องดนตรี

5.1 ให้เล่นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องประกอบจังหวะตามครู หรือเรียกว่าเล่นแบบเสียงสะท้อน

5.2 ให้เล่นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องประกอบจังหวะประกอบเพลง โดยครูคิดจังหวะให้และให้เด็กคิดจังหวะด้วยตนเอง

5.3 ให้เด็ก 2 หรือ 3 คน เล่นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องประกอบจังหวะ โดยผลัดกันเล่นให้จังหวะต่อเนื่องกัน ซึ่งครูอาจจะคิดเป็นกลุ่มจังหวะซ้ำทวนให้ และให้เด็กช่วยกันคิดกลุ่มจังหวะด้วย

## 2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ทางด้านดนตรี

เยาวพา เดชะคุปต์ (2540 : 89) กล่าวว่า ประสบการณ์ทางดนตรีเป็นสิ่งที่ควรทำ ถ้าเด็กรู้สึกสนุกกับดนตรี เพราะดนตรีเป็นสื่อให้เด็กแสดงความคิดและความรู้สึกออกมา เด็กจะรู้สึกมีความสุขและมีชีวิตชีวาเมื่อได้รับประสบการณ์ทางดนตรี

อรวรรณ์ บรรจงศิลป์ (2538 : 37) กล่าวว่า ประสบการณ์ทางดนตรีเป็นความรู้และทักษะในการพัฒนาการทางดนตรี เพื่อให้พัฒนาตามระดับวุฒิภาวะทางร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และความเจริญทางดนตรี อันได้แก่ การฟังเพลง การร้องเพลง การเล่นเครื่องดนตรี การเคลื่อนไหวร่างกายประกอบดนตรี การสร้างสรรค์ทางดนตรี และการอ่านโน้ตดนตรี

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541 : 121) กล่าวว่า ประสบการณ์ทางดนตรี คือ ประสบการณ์ของผู้เรียนดนตรีที่เกิดจากการเรียนรู้ดนตรีเกี่ยวกับสาระดนตรีและสุนทรียศาสตร์ อันประกอบไปด้วยสาระย่อยๆ เป็นจำนวนมากในหลายลักษณะที่ต่างกันออกไป ดังแผนภูมิแสดงโครงสร้างของประสบการณ์ดนตรี

จากข้างต้นนี้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ประสบการณ์ดนตรีบางเรื่อง มิได้แตกย่อยลงไป เช่นเรื่องสุนทรียศาสตร์ แต่ในบางเรื่องเช่น สาระดนตรีจะค่อนข้างละเอียดเนื่องจากเป็นเรื่องสำคัญและเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ผู้ศึกษาโครงสร้างประสบการณ์ดนตรีพบเห็นเสมอ อย่างไรก็ตามโครงสร้างประสบการณ์ดนตรีนี้ยังสามารถจะแตกย่อยไปได้เรื่อยๆ ซึ่งประสบการณ์ทางดนตรี จะช่วยให้ค้นพบวิธีต่างๆ ในการแสดงออกทางดนตรี รู้จักฟังดนตรีด้วยความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานต่างๆ ทางดนตรี สร้างแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมทางดนตรีและสามารถใช้ดนตรีเป็นสื่อในการแสดงออกถึงอารมณ์และความคิดของตนได้ รู้คุณค่าของดนตรี และพัฒนาในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และบุคลิกภาพ

## 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางดนตรีและประสบการณ์ทางดนตรี

### งานวิจัยในต่างประเทศ

แมคโดเวล (Mcdowell. 1974 : 54) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการเรียนรู้ดนตรีสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน อายุ 4-5 ปี ผลการศึกษาพบว่าการจัดโปรแกรมการเรียนรู้ดนตรีเพียงระยะเวลาสั้นจะไม่ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการด้านดนตรีแต่อย่างใด และควรสอดแทรกกิจกรรมด้านดนตรีไว้ในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านภาษา ด้านร่างกาย และเรียนรู้ด้านอื่นๆ

แฟรง เคนเบอร์เกอร์ (Frankenber. 1979 : 43) ได้ศึกษาผลของการใช้ดนตรีร่วมกับการฝึกอบรมผ่อนคลายกับเด็กวัย 9-10 ปี ที่มีการเรียนรู้และมีความก้าวร้าว ผลการศึกษาปรากฏว่าการใช้ดนตรีร่วมกับการฝึกอบรมผ่อนคลาย ช่วยทำให้เด็กมีการเรียนรู้ดีขึ้นและความก้าวร้าวลดลง

**งานวิจัยในประเทศ**

ธูปทอง ศรีทองท้วม (2538 : 81) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะโดยใช้กิจกรรมทักษะดนตรีกับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวตามแผนการจัดประสบการณ์แบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2 อายุ 5-6 ปี โรงเรียนอนุบาลหนองคาย สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย จำนวน 60 คน ระยะเวลาที่ศึกษา 8 สัปดาห์ ๆ 5 วัน ผลการศึกษาพบว่าความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เคลื่อนไหวและจังหวะโดยใช้กิจกรรมทักษะดนตรี กับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะตามแผนการจัดประสบการณ์แบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทยุ เกื้อสกุล (2545 : 93) ได้ศึกษาการรู้คิดและอารมณ์ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ ชั้นอนุบาล จากการฝึกโดยการใช้กิจกรรมทักษะดนตรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเรียนได้ และไม่มีความพิการซ้ำซ้อน อายุ 5-10 ปี ศึกษาในชั้นอนุบาล ในศูนย์การศึกษาภาคพิเศษ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ระยะเวลาที่ศึกษา 6 สัปดาห์ๆ ละ 4 วัน ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาหลักการใช้กิจกรรมทักษะดนตรีมีพฤติกรรมทางอารมณ์และการรู้คิดสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางดนตรีและทักษะทางดนตรี พอสรุปได้ว่า การฝึกทักษะทางดนตรี เป็นกิจกรรม และประสบการณ์ที่ดี ที่สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนได้รู้จักใช้จินตนาการ สร้างสรรค์ผลงานอย่างอิสระ ตลอดจนมีพัฒนาการที่ดีทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

**2.4 ความหมายของวงโยธวาทิต**

วงโยธวาทิต หมายถึง วงดนตรีที่ยืนหรือเดินบรรเลง รวมทั้งการบรรเลงประกอบการสวนสนาม การบรรเลงประกอบพิธี และการบรรเลงในที่สาธารณะที่มีผู้ชมและผู้ฟัง ประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเครื่องลมไม้ กลุ่มเครื่องโลหะ และกลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ โดยใช้เครื่องดนตรีที่สามารถถือเคลื่อนที่ไปได้สะดวก จากหลักฐานทางเอกสารต่างๆ ที่มีผู้รวบรวมเอาไว้ได้ กล่าวถึงการเริ่มต้นของวงโยธวาทิต ในสมัยนั้นไว้ดังนี้

จีรศักดิ์ กติกาวงศ์. (2530 : 24) ได้กล่าวถึงความหมายของวงโยธวาทิตไว้ว่า โยธวาทิตมาจากคำว่า โยธา ซึ่งหมายถึง พลรบหรือทหาร รวมกับคำว่า วาทิต ซึ่งหมายถึง ดนตรีและผู้บรรเลงดนตรี ความหมายในการใช้งาน คือ การร้องการซอยเท้าเข้าสู่สนามรบของทหาร บทบรรเลงส่วนใหญ่จะเป็นเพลงมาร์ช มีผู้บรรเลงเป็นจำนวนมากแต่เดิมนั้นใช้บรรเลงประกอบการเดินแถวของทหาร หรือประกอบพิธีการต่างๆ ของทหารโดยเฉพาะ

วงโยธวาทิดเป็นวัฒนธรรมทางดนตรีที่ประเทศไทยรับเอาวัฒนธรรมทางกลุ่มสังคมซีกโลกตะวันตก พร้อมๆกับการเข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีของชาวต่างชาติในอดีต เป็นที่รู้จักกันในสมัยนั้นว่า แตร เพราะชาวต่างชาติในสมัยนั้น ใช้แตรเป่าเพื่อแสดงความเคารพเจ้านายชั้นผู้ใหญ่ ต่อมาได้ใช้เครื่องเป่าในกิจการทางทหาร เช่น การเดินแถว การส่งสัญญาณ การแสดงความเคารพ เป็นต้น สำหรับการเข้ามาในยุคก่อนหน้านั้น เมื่อสืบหลักฐานจากวรรณคดี และจิตกรรมฝาผนัง และเอกสารที่มีผู้รวบรวมไว้แล้ว เป็นเพียงแตรที่ใช้เป่าเกี่ยวกับพระราชพิธีต่างๆ โดยพิธีที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ และเจ้านายชั้นผู้ใหญ่เท่านั้น จนถึงปัจจุบันยังใช้แตรเพื่อประกอบพระราชพิธีต่างๆ ให้เห็นเป็นหลักฐานอย่างชัดเจน

วงโยธวาทิตเริ่มเข้ามามีบทบาทในสถาบันการศึกษามากขึ้น เมื่อระหว่างปี พ.ศ.2460-2470 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยเป็นโรงเรียนแรกของประเทศไทยที่ได้ก่อตั้งวงโยธวาทิตขึ้น แต่ในสมัยนั้นเรียกว่าวง ดุริยางค์ลูกเสือ ภายหลังจากการก่อตั้งกองเสือป่าในรัชกาลสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2500 สมัยที่จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เตรียมการจัดงานฉลอง 25 พุทธศตวรรษ จึงได้จัดงบประมาณส่วนหนึ่งให้กระทรวงศึกษาธิการเพื่อจัดซื้อเครื่องดนตรี โดยมอบหมายให้อาจารย์พระเจนดุริยางค์ ซึ่งในขณะนั้นประจำอยู่ที่แผนกดุริยางค์กรมตำรวจเป็นผู้จัดการวางรูปแบบของวง และจัดซื้อเครื่องดนตรีมอบให้โรงเรียนของรัฐบาล จำนวน 10 แห่งทั่วประเทศ ได้แก่ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (จากส่วนกลาง) โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี โรงเรียนประจำจังหวัดนครสวรรค์ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย จังหวัดนครราชสีมา โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดนครศรีธรรมราช โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี โรงเรียนประจำจังหวัดขอนแก่น และโรงเรียนประจำจังหวัดภูเก็ต (สุกรี จรกรรณ,2540 : 12)

สมัยปัจจุบันได้มีการจัดประกวดวงโยธวาทิต โดยใช้ชื่อว่า การประกวดวงดุริยางค์ลูกเสือ ที่จัดขึ้นเนื่องในงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ ต่อมาเมื่อปีพ.ศ.2525 ท่านศาสตราจารย์นายแพทย์บุญสม มาร์ติน ได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางดนตรีจากทุกเหล่าทัพ และสถาบันต่างๆมาประชุมเพื่อเปลี่ยนชื่อให้เหมาะสม ซึ่งที่ประชุมครั้งนั้นมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ใช้ชื่อการประกวดว่า การประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน นิสิต นักศึกษา ชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย

วงโยธวาทิตได้เริ่มพัฒนาโดยการนำวิดิทัศน์ของต่างประเทศมาศึกษาเทคนิคต่างๆ ทั้งการนั่งและการเดินบรรเลงในรูปแบบของการแปรขบวน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการแปรขบวนตามอย่างตะวันตกมากขึ้น บางวงสามารถพัฒนาเทคนิคต่างๆจนได้เข้าร่วมประกวดวงโยธวาทิตระดับโลก ได้รับความสำเร็จสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศไทย

การซ้อมดนตรีในวงโยธวาทิตมีอยู่ 2 ลักษณะ

1. การซ้อมแบบปกติ การซ้อมหลังจากเลิกเรียนในแต่ละวัน
2. การซ้อมแบบพิเศษ(การเข้าค่ายฝึกซ้อม) คือ การฝึกซ้อมในช่วงเวลาปิดเทอมซึ่งนักเรียนจะต้องเข้าค่ายฝึกซ้อมอยู่ที่โรงเรียนตลอดเวลา

**การรับและการคัดเลือกนักดนตรี**

นักดนตรีในวงโยธวาทิตถือว่าเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญมากของกิจกรรมนี้ ซึ่งนักดนตรีในวงนั้นต้องมีการรับเข้ามาเสริมหรือแทนในตำแหน่งที่ว่าง ในกรณีที่นักเรียนบางคนต้องสำเร็จการศึกษา ลาออก หรือการรับนักดนตรีรุ่นใหม่ทั้งหมด เพื่อเข้ามาเป็นนักดนตรีวงโยธวาทิตที่เริ่มก่อตั้งวงขึ้นใหม่เพื่อให้ได้นักดนตรีตามความต้องการ ครูดนตรีต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อเชิญชวนให้นักเรียนมาสมัคร และมีวิธีการคัดเลือกนักดนตรี เพื่อเข้ารับการฝึกให้เป็นนักดนตรีในวงต่อไป

ธนาคาร แพทย์วงษ์. (2541 :26) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกระบวนการในการคัดเลือกนักดนตรีเอาไว้ว่า กระบวนการคัดเลือกเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้วงประสบความสำเร็จได้ ดังนั้นการคัดเลือกนักดนตรีควรคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้ คือ ความสมบูรณ์ทางด้านร่างกาย ประสาทสัมผัส ทักษะพื้นฐานทางด้านดนตรี เจตคติที่มีต่อการเรียนดนตรี การเสียสละเพื่อส่วนรวม พื้นฐานทางครอบครัว และการสนับสนุนส่งเสริม

## 3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต

**ความหมายของเจตคติ**

เจตคติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิต ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของเจตคติ ไว้ในเอกสาร ตำรา และงานวิจัย ซึ่งในภาษาไทย ใช้คำแทนศัพท์ภาษาอังกฤษคำ "Attitude" ว่า "เจตคติ" หรือ "ทัศนคติ" ซึ่งคำสองคำนี้ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เจตคติ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2542 : 235) หมายถึง ท่าทีหรือความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และเป็นความคิดเห็นหรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นวัตถุหรือสถานการณ์ที่มากระทบต่อบุคคลนั้น หรือทำให้บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะประพฤติ หรือกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยที่การกระทำนั้นอาจมาทางบวก หรือทางลบต่อวัตถุหรือสถานการณ์นั้นก็ได้ (ศิริรัตน์ วิชาช่าง. 2535 : 48) ซึ่งเจตคติเป็นความเชื่อและความรู้สึกที่มีต่อบางสิ่งบางอย่างในสิ่งแวดล้อม และเราได้เจตคติมาจากการเรียนรู้ เมื่อเราเรียนแล้วเจตคติค่อนข้างอยู่คงทน และสุดท้ายแม้ว่าเจตคติจะถูกอิทธิพลของประสบการณ์ แต่มันก็มีอำนาจบงการพฤติกรรมได้(นพมาศ ธีรเวคิน. 2539 : 89) โดยที่เจตคติเป็นการผสมผสานหรือการจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ รูคีช (ศศิธร จันทร์ศรี. 2543 : 33 ; อ้างอิงจาก Rookeach.1982) :ซึ่งความรู้สึกของบุคคลต่างๆอันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ประสบการณ์และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่างๆไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือต่อต้านก็ได้(พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540 : 106)

จากข้างต้นสามารถกล่าวได้ว่า เจตคติ เป็นความเชื่อและความรู้สึกที่มีต่อบางสิ่งบางอย่างในสิ่งแวดล้อม เป็นตัวกำหนดปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่างๆไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือต่อต้านก็ได้ ซึ่งในการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิต เมื่อนักดนตรีมีเจตคติที่ดี จะส่งผลต่อความสำเร็จของกิจกรรมได้

**งานวิจัยในประเทศ**

วิษณุ เดชใด (2540 :68) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา โดยการสอนแบบบูรณาการที่ใช้เทคนิคการพัฒนาแบบยั่งยืน พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ต่อการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยกลุ่มทดลองมีเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมสูงกว่ากลุ่มควบคุม

วาสนา แสงคำ (2542 : 60) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหน่วย “การเมืองการปกครอง”และทัศนคติต่อบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมปีที่6 ที่ได้รับการสอนด้วยการสอนแบบบูรณาการ (ลาร์ดิเซเบล) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมปีที่6 ภาคเรียนที่2 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนบ้านดู่พงษ์ จังหวัดน่าน จำนวน 62 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจงแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 31 คนกลุ่มทดลองสอนโดยการสอนแบบบูรณาการ (ลาร์ดิเซเบล)และกลุ่มควบคุมสอนโดยการสอนตามแนวการสอนของกรมวิชาการ ใช้ระยะเวลาในการทดลองสอน 48 คาบ คาบละ 20 นาที โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน เครื่องมือที่ใช้คือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อบุคลิกภาพประชาธิปไตย ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มทดลองนั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อบุคลิกภาพประชาธิปไตยแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ยินดี อ้นถาวร (2544 : 14) ได้ทำการศึกษาเรื่องความรู้เกี่ยวกับสารเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษา อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความรู้และเจตคติต่อสารเสพติดและเปรียบเทียบ ระหว่างความรู้กับเจตคติโดยจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือจำแนกตามเพศ และจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง โดยประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้คือ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองสมุทรปราการ จำนวนทั้งสิ้น 2,637 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 335 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา จะเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ และแบบวัดเจตคติต่อสารเสพติด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความรู้ เกี่ยวสารเสพติดน้อย และเพศที่แตกต่างกันมีความรู้และเจตคติต่อสารเสพติดต่างกัน ส่วนอาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์ต่อความรู้และเจตคติต่อสารเสพติดของนักเรียน

วราภรณ์ แตงเจริญ (2544 : 80) ได้ศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหารในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม พบว่า สัมพันธภาพของนักเรียนเตรียมทหารกับสมาชิกในครอบครัวมีความสัมพันธภาพทางบวกกับทัศนคติการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่านิยมทางสังคม ความคาดหวังของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เนตรชนก พุ่มพวง (2546 : 77) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ทัศนคติมีความสัมพันธ์ทางบวกกับลักษณะมุ่งอนาคต มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

## 4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง

นิเทศ เจริญภัณฑูรณ์. (2543 : 32) กล่าวว่า ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นของชีวิตเด็ก โดยมีพ่อแม่ผู้ปกครองเป็นตัวจักรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อตัวเด็กอย่างยิ่ง ทั้งในด้านบุคลิกภาพ ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนความประพฤติ และรวมไปถึงความสำเร็จในชีวิตของเด็กก็ว่าได้ ถ้าจะพิจารณาถึงความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนซึ่งพ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ไม่น้อย โดยเฉพาะพ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีความมุ่งหวังต่อการประสบความสำเร็จของบุตรหลานของตน เขาย่อมต้องการให้เด็กได้รับการศึกษาในระดับสูงสุดเท่าที่จะทำได้ และประสบสำเร็จเป็นอย่างดี พ่อแม่ผู้ปกครองที่เข้าใจจะให้ความสนใจในการศึกษาของเด็ก ให้คำแนะนำในการเรียนแก่เด็กเป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กสามารถทำการศึกษาเล่าเรียนจนประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี ด้านนักเรียนที่มาจากต่างจังหวัด ต้องจากครอบครัวซึ่งมีพ่อแม่ผู้ปกครอง ย่อมต้องการการสนับสนุนการเรียนด้วยดี ทั้งทางด้านทุนทรัพย์ กำลังใจด้านการเรียน และให้ความร่วมมือด้านการเรียน จะทำให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนได้ แต่ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนที่จริงจัง ย่อมมีผลในทางตรงกันข้าม คือ ไม่ประสบผลสำเร็จในด้านการเรียนได้

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความสำเร็จของนักเรียน ส่วนหนึ่งเกิดจากการสนับสนุนของผู้ปกครอง ทั้งทางด้านทุนทรัพย์ กำลังใจด้านการเรียน และให้ความร่วมมือด้านการเรียน จะทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนได้

### 4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง

**งานวิจัยในต่างประเทศ**

แวง และคนอื่นๆ (สุธาสินี ใจเย็น. 2545 : 37 ; อ้างอิงจาก Wang, Haertel, and Walberg. 1994) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ช่วยให้เด็กได้สังเคราะห์เนื้อหาคำแนะนำในการเรียน

ของคู่มือนักเรียน 179 บท รวบรวมผลการสังเคราะห์รายงานการวิจัย 31 รายการ และสำรวจความคิดเห็นของนักวิจัยการศึกษา 61 คน ได้ข้อมูลที่น่าสนใจ 11,000 รายการเกี่ยวกับปัจจัยที่ช่วยให้เด็กเรียนดี และได้นำข้อมูลที่มีความสอดคล้องกันอย่างมาก 28 ตัวแปร และใช้ Meta-analysis เพื่อสังเคราะห์ผลรวมของรายการวิจัยและข้อมูลผลที่ได้ออกมาจะเป็นค่าประมาณโดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวแปร พบว่า สภาพแวดล้อมทางบ้านและการสนับสนุนของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการช่วยให้เด็กนักเรียนอยู่ในอันดับที่ 4 มีค่าเฉลี่ย 58.4

**งานวิจัยในประเทศ**

นฤมล พิกุลนี (2531 : 49) ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบด้านสภาพส่วนตัว ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจของสามเณรที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามประเภทโรงเรียน : กรณีจังหวัดลำปาง พบว่า การสนับสนุนการเรียนจากพระเถระภายในวัด มีผลต่อการเข้าเรียนของสามเณร เพราะทำให้เกิดความอบอุ่นและมีกำลังใจในการเรียน

พัชรี วรจรัสรังษี (2539 : 59) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นและนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) พบว่า ผู้ปกครองมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นในด้านความกดดันและการกระตุ้นพัฒนาการทางสติปัญญาอยู่ในระดับปานกลางและอยู่ในระดับสูงในการสนับสนุนทางจิตวิทยา ส่วนในด้านความช่วยเหลือและการแบ่งเวลาไม่สอดคล้องกัน กล่าวคือ ผู้ปกครองรายงานว่ามีบทบาทในการให้การช่วยเหลือในระดับสูง แต่นักเรียนรับรู้ว่าได้รับความช่วยเหลือในระดับปานกลาง และผู้ปกครองรายงานว่าได้ส่งเสริมการเรียนของนักเรียนในด้านการแบ่งเวลาอยู่ในระดับปานกลาง แต่นักเรียนรับรู้ว่าได้รับการส่งเสริมอยู่ในระดับต่ำ

สิริพร ดาวัน (2540 :96) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า บรรยากาศในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กล่าวคือ ถ้านักเรียนอยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาให้การดูแลเอาใจใส่ พร้อมที่จะสนับสนุนด้านการเรียน นักเรียนจะเกิดความอุ่นใจและเห็นความสำคัญของการเรียน แต่ถ้านักเรียนอยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองปล่อยปละละเลย ไม่สนใจ ทำให้นักเรียนรู้สึกว้าเหว่ ขาดความมานะพยายามในการเรียน

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า การสนับสนุนส่งเสริมต่อการศึกษาของบิดามารดาย่อมส่งผลต่อการเรียนของบุตร และเป็นแรงกระตุ้นให้บุตรศึกษาเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี กล่าวคือ ผู้ปกครองมีความคาดหวังกับพฤติกรรมการเรียน ตั้งเป้าหมายไว้สำหรับนักเรียน และต้องการให้นักเรียนประสบความสำเร็จโดยทำความเข้าใจ สนใจในการเรียน มีเวลา

ในการดูแลเอาใจใส่ด้านการเรียน ให้คำแนะนำ ให้กำลัง สนับสนุนส่งเสริม ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมการเรียนที่ดี ดังนั้นการเรียนของนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จ มีผลมาจากการให้การสนับสนุนด้านการศึกษาจากผู้ปกครอง

## 5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ

### เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ ได้มีผู้กล่าวถึงลักษณะทางกายภาพไว้ดังต่อไปนี้

กาญจนา ปราบพล (2532 : 168 – 169) ได้กล่าวถึง การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน ดังนี้

(1) เปิดโอกาสให้นักเรียนใช้ภาษาที่เกิดขึ้นจริงมากที่สุด

(2) ในระยะเริ่มต้นของการสอนไม่ควรบังคับให้นักเรียนพูดถ้าไม่พร้อม

(3) ใช้อุปกรณ์และสื่อช่วยสอนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น

(4) คิดวิธีทำให้นักเรียนไม่เครียด

(5) ศึกษาความสนใจของนักเรียนและแทรกความสนใจนั้นไว้ในบทเรียน

(6) สร้างบรรยากาศที่ทำให้นักเรียนไม่อายเวลาทำผิด

(7) ถ้าสอนสนทนา ควรสอนประโยคที่นำไปใช้ได้

(8) เวลาสอนไม่ควรใช้การแปลเป็นเทคนิคการสอน

### งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพ

### งานวิจัยในต่างประเทศ

ดีทติ้ง (สุวารินทร์ โรจน์ขจรนภาลัย.2547 : 42; อ้างอิงจาก Keating. 1964.) เป็นผู้หนึ่งที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของห้องปฏิบัติการทางภาษา พบว่านักเรียนกลุ่มที่ใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษาในการออกเสียงและการพูดได้ดีกว่านักเรียนกลุ่มที่ใช้ห้องเรียนธรรมดา

ราบี (สุวารินทร์ โรจน์ขจรนภาลัย.2547 : 43 ; อ้างอิงจาก Rabie. 1979.) ได้สรุปผลการวิจัยว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 ในประเทศอิหร่านไม่ได้ผลเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านทักษะด้านการพูด เพราะขาดวัสดุอุปกรณ์การสอน หรือโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ ที่เป็นเช่นนั้นเพราะ ค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง

### งานวิจัยในประเทศ

สุธีดา หงษาชาติ (2539 : 84 – 85) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถาบัน บุคลิกภาพ และพฤติกรรมการรับข่าวสารกับความรู้ และการตอบสนองต่อภาวะวิกฤติทางสังคม และสภาพแวดล้อมของนักศึกษาพยาบาลผลการศึกษาพบว่าบุคลิกภาพด้านมโนธรรม การเข้าสังคม การควบคุมอารมณ์ สถานการณ์ด้านการสื่อสารและสภาพแวดล้อมในสถาบัน การมีส่วนร่วมใน

กิจกรรมนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ทางสังคมและการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จันตรี คุปตะวาทิน (สุวารินทร์ โรจน์ขจรนภาลัย.2547 : 43 ; อ้างอิงจาก จันตรี คุปตะวาทิน 2521 : 71) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาอังกฤษต่อปัญหาการสอนระดับประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่าปัญหาที่เกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นปัญหามาก มีดังนี้

(1) โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดแคลนอุปกรณ์การสอนที่จำเป็น เช่น หนังสือ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง ห้องปฏิบัติการทางภาษา นอกจากนี้ยังพบว่าครูไม่มีโอกาสใช้โทรทัศน์การศึกษาประกอบการสอนภาษาอังกฤษอีกด้วย

(2) ครูบางคนไม่ได้ใช้อุปกรณ์การสอน เนื่องจากเห็นว่าเสียเวลาและแรงงานในการทำอุปกรณ์

(3) ครูไม่มีเวลาและความสามารถพอที่จะจัดอุปกรณ์การสอนขึ้นใช้เอง

วลีวรรณ ศรเตชะวิวัฒ (สุวารินทร์ โรจน์ขจรนภาลัย.2547 : 43 ; อ้างอิงจาก วลีวรรณ ศรเตชะวิวัฒ.2536) ได้ศึกษาปัญหานักศึกษาวิทยาลัยอาชีวะกลุ่มภาคเหนือ พบว่าบรรยากาศในห้องเรียนเป็นปัญหาสำคัญที่สุดที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียน ได้แก่ ห้องเรียนร้อนอบอ้าว อาคารเรียนอาคารปฏิบัติการแต่ละหลังอยู่ใกล้กัน ทำให้เกิดเสียงรบกวนห้องเรียน และห้องปฏิบัติการแออัดไม่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา

จากงานวิจัยที่กล่าวมาชี้ให้เห็นว่า บรรยากาศการเรียนการสอน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน วิธีการสอน รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน มีความสำคัญต่อการเรียนรู้และเป็นสิ่งสำคัญในการจูงใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้

## 6.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

### เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพของนักเรียนกับผู้สอน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ได้มีผู้อธิบายถึงสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ไว้ดังต่อไปนี้

นารี โนภิระ (2536 : 9) กล่าวว่าสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนถือว่าสำคัญที่สุด นอกจากด้านการเรียนการสอน และการให้การอบรมแก่นักเรียนแล้ว ครูยังต้องมี สัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียน ส่งเสริมให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ มีความเมตตากรุณา มีเหตุผล มีบุคลิกภาพดี ให้ความรักความอบอุ่น เพื่อช่วยให้เด็กปรับตัวได้ดี และเสริมสร้างความสมบูรณ์ทางจิตใจให้แก่เด็ก

พรรณี ช. เจนจิต (2538 : 253) ได้กล่าวถึงสัมพันธภาพระหว่างครูประจำชั้นกับนักเรียนว่าครูมีหน้าที่สร้างบรรยากาศที่ดีขึ้นในชั้นเรียน บรรยากาศในชั้นเรียนควรมีลักษณะผ่อนปรน ไม่ตึงเครียด ให้เด็กรู้สึกว่าเป็นสถานที่ปลอดภัยสำหรับเขา พยายามมองสถานการณ์ต่างๆ ตามที่

เด็กมอง อย่าเห็นว่าความกลัว ความวิตกกังวลของเด็กเป็นเรื่องไร้สาระ การสอนจึงไม่ควรบังคับให้เด็กต้องทำ แต่ควรให้มีบรรยากาศแห่งความอบอุ่น ปลอดภัย ซึ่งจะทำให้เด็กตั้งใจเรียน

พรเพ็ญ สุวรรณเดชา (สุวารินทร์ โรจน์ขจรนภาลัย.2547 : 44 ; อ้างอิงจาก พรเพ็ญ สุวรรณเดชา 2533 : 15) กล่าวว่า ถ้ามีการเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในทางที่ดีแล้วจะช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันได้มุ่งเน้นให้นักเรียนแสดงออกในทางที่ถูกต้อง และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ ดังนั้นการให้ความสำคัญต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน จึงเป็นแนวทางในการจัดสภาพการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับสภาพการศึกษาในปัจจุบันมากที่สุด

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า สัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน โดยครูให้ความรัก ความเอาใจใส่ต่อนักเรียน ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน และให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหา ทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อครู ตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน และมีความรับผิดชอบด้านการเรียน ซึ่งจะทำให้การเรียนประสบความสำเร็จ

**งานวิจัยต่างประเทศ**

วรูม Vroom(1990 : 41-42) ได้ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีอิทธิพลต่อการประสบความสำเร็จอย่างไร พบว่า พฤติกรรมที่แสดงความจงเกลียดจงชังของครูต่อเด็กทำให้เด็กเป็นคนเฉยเมย ถอยหนี เฉื่อยชาต่อการแก้ปัญหาเป็นปฏิปักษ์กับคนอื่นก้าวร้าวและปรับตัวไม่ได้

**งานวิจัยในประเทศ**

จากการศึกษา

ศรีระพร จันทโนทก (2538 : 36 ) ได้ศึกษาตัวประกอบที่เกี่ยวข้องประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษาสาขาศึกษาศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่าตัวประกอบที่เกี่ยวข้องประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษา สาขาสังคมศาสตร์ คือความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ต่อวิชาที่สอน

นลินี ธรรมอำนวยสุข (2540 : 52) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่มีแผนการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูมีความสัมพันธ์ทางลบกับความเครียดในการเรียนของนักเรียน

บุปผา ประทีปทอง (2542:66) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร พบว่า นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า สัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับครู ส่งผลให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียน ทั้งนี้เพราะครูให้ความรัก ความเข้าใจนักเรียนอย่างจริงจัง พร้อม

ทั้งยอมรับและให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนทุกคน ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน และตั้งใจศึกษาเล่าเรียน

## 7.เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน

### เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ณรงค์ เส็งปรีชา (สุวารินทร์ โรจน์ขจรนภาลัย.2547 : 46 ; อ้างอิงจาก ณรงค์ เส็งปรีชา 2538) ให้แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อนไว้ว่า กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่อาจไม่ได้รับจากครอบครัวหรือผู้ใหญ่ เช่น เพศศึกษา ความเสมอภาค ความเป็นผู้นำในกลุ่มเพื่อน เด็กจะเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น เด็กจะเลือกคบเพื่อนที่ถูกใจ และอาจนำเองพฤติกรรมต่างๆ ของเพื่อนมาใช้เป็นแนวปฏิบัติของตนเอง

กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้สมาชิกได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

(1) ยึดมั่นในประเพณีน้อยลง สร้างค่านิยมและความรู้ใหม่ๆ เพิ่มมากขึ้น

(2) สอนให้รู้จักแบบแผนของการอยู่ร่วมกันในสังคมมากขึ้น เช่น การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มในการเล่นกีฬา หรือทำงานร่วมกัน

(3) สอนให้มีประสบการณ์เกี่ยวกับความเสมอภาคเท่าเทียมกัน

(4) ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก เช่น ความเป็นตัวของตัวเอง แบบของอารมณ์ เอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง ความคิดเห็นของตนเอง ฯลฯ

(5) สอนให้มีประสบการณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์กันเป็นส่วนตัวมากกว่าการใช้อำนาจ

พะยอม ธัญรส. (2540 : 8) ให้ความหมายของความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนว่า หมายถึงพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติต่อกันในห้องเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การให้กำลังใจ การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการร่วมมือกันในด้านวิชาการและด้านทั่วๆ ไป

สมพร พรหมจรรย์. (2540 : 9) กล่าวว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนหมายถึงพฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกันด้านการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน

เมดิสัน (สุธีดา หงสาชาติ. 2539 : 44 – 45 ; อ้างอิงจาก Medison. 1985) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยมีส่วนทำให้นักศึกษามีบุคลิกภาพเปลี่ยนแปลงไป คือ เนื้อหาวิชาที่เรียน อิทธิพลของเพื่อน วัฒนธรรมของนักศึกษา เช่น การแต่งกาย บุคลิกภาพของอาจารย์ผู้สอน

ศุภวดี บุญวงศ์ ( 2539 : 19 ) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนิสิต ถ้านิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ ได้รับการยอมรับนับถือจากเพื่อน นิสิตจะสามารถเรียนรู้บทบาทของตนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน ช่วยให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ มีความมั่นคง เกิดความเชื่อมั่นในดนเอง มีสุขภาพจิตที่ดี สามารถศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชมนุช บุญสิทธิ์ (2541 : 24) ได้สรุปการปฏิบัติตนของวัยรุ่นเพื่อสัมพันธภาพอันดีกับเพื่อนไว้ดังนี้ แสดงกิริยายิ้มแย้มแจ่มใส แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น ตั้งใจฟังผู้อื่นพูด แสดงกิริยารับฟังข้อคิดเห็น ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจับผิดผู้อื่น มีความเกรงใจต่อบุคคลอื่น รู้จักระงับอารมณ์ วางตัวอย่างเหมาะสมไม่โอ้อวด รู้จักปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผล และจดจำข้อมูลเล็ก ๆ น้อย ๆ ของเพื่อนไว้เพื่อแสดงความยินดีในวาระสำคัญ

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า เพื่อนเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการเรียน ลักษณะของกลุ่มเพื่อนจะมีผลต่อทัศนคติ และความรับผิดชอบในการเรียนเมื่อสังคมกลุ่มเพื่อนดี นักเรียนก็จะได้รับอิทธิพลไปด้วยแต่ถ้าพฤติกรรมของสังคมกลุ่มเพื่อนไม่ดี ก็จะส่งผลทำให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา

**งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน**

**งานวิจัยในต่างประเทศ**

เดอดอสเตอร์ (สุวารินทร์ โรจน์ขจรนภาลัย.2547 : 47 ; อ้างอิงจาก Decoster. 1971) ศึกษาความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยม พบว่า นักเรียนที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน มีแนวโน้มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนต่ำ

**งานวิจัยในประเทศ**

บุปผา ประทีปทอง (2542 : 88) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร พบว่า นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

วัฒนา พุ่มเล็ก (สุวารินทร์ โรจน์ขจรนภาลัย. 2547 : 46 ; อ้างอิงจาก วัฒนา พุ่มเล็ก 2535)ได้ศึกษาถึงอิทธิพลขององค์ประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะประสบปัญหาการคบเพื่อนมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

อมรรัตน์ ศรีเจริญทรรศน์ (2546 : 76) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า สัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนและเพื่อนมีการช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันในด้านการเรียน มีความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนด้วยความสามัคคี เพื่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน

## 8. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ

### เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ

จากศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลียนแบบ ความรู้สึกต่อพฤติกรรมแม่แบบ ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้ จึงมีผู้กล่าวไว้ดังต่อไปนี้

**ความหมายของการเลียนแบบ**

การเลียนแบบของคนเราเกิดจากการรับรู้เกี่ยวกับสภาพการณ์ต่างๆ ในสังคม ผ่านมาจากประสบการณ์ของผู้อื่น โดยการได้ยินและได้เห็นโดยไม่มีประสบการณ์ตรงมาเกี่ยวข้อง คนส่วนใหญ่รับรู้เรื่องราวของสังคมโดยผ่านสื่อทั้งสิ้น ซึ่งการเรียนรู้ส่วนใหญ่ของสังคมนั้น เกิดจากการสังเกตจากตัวแบบ ซึ่งจะแตกต่างจากการเรียนรู้โดยประสบการณ์ตรงที่ต้องอาศัยการลองผิดลองถูก เพราะนอกจากจะสูญเสียเวลาแล้ว ยังอาจเกิดอันตรายขึ้นในบางพฤติกรรม ในการเรียนรู้ผ่านตัวแบบนั้นตัวแบบเพียงคนเดียวสามารถถ่ายทอดได้ทั้งความคิด และการแสดงออกได้พร้อมๆกันได้ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต 2528 : 50)

กระบวนการจูงใจ การที่บุคคลจะเกิดการเรียนรู้แล้วจะแสดงพฤติกรรมหรือไม่นั้นย่อมขึ้นอยู่กับกระบวนการจูงใจโดยขึ้นอยู่กับองค์ประกอบภายนอก สิ่งนั้นจะต้องมากระตุ้นการรับรู้เป็นสิ่งของที่สามารถจับต้องได้ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับสิ่งของล่อใจที่เห็นผู้อื่นได้รับ ตลอดจนสิ่งล่อใจของตนเอง ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุสิ่งของ และการประเมินตนเอง นอกจากนี้ในแง่ของผู้สังเกตนั้น ยังขึ้นอยู่กับความพึงพอใจในสิ่งล่อใจ ความลำเอียงจากการเปรียบเทียบทางสังคมและมาตรฐานภายในของตนเอง (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต 2545 : 61 ; อ้างอิงจาก Bandura. 1968)

### งานวิจัยต่างประเทศ

เฟรมมิงและริควูด (Fleming & Rickwood. 2001 : 2047 – 2071) ได้ศึกษาผลของวิดีโอเกมซึ่งเป็นเกมที่ใช้ความรุนแรงกับเกมที่ไม่ใช้ความรุนแรงที่มีต่อความก้าวร้าว เพื่อศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างวิดีโอเกมที่ใช้ความก้าวร้าวและอารมณ์ของเด็กนักเรียนเกรด 3 – เกรด 6 โรงเรียนรัฐบาล จำนวน 71 คน อายุระหว่าง 8 – 12 ปี แบ่งเป็นนักเรียนชาย 36 คน และนักเรียนหญิง 35 คน นักเรียนทุกคนจะได้เล่นวิดีโอเกม ทั้งที่เป็นเกมที่ไม่ใช้ความรุนแรงและเกมที่ใช้ความรุนแรง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีอารมณ์ก้าวร้าวเพิ่มขึ้นหลังจากได้เล่นเกมที่ใช้ความรุนแรง และนักเรียนหญิงจะถูกกระตุ้นอารมณ์ก้าวร้าวจากการเล่นวิดีโอเกมได้มากกว่านักเรียนชาย

เบอร์แมนและวอลเลย์ (Berman & Walley. 2003 : 1036 – 1057) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของแม่แบบความก้าวร้าวที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าว โดยทำการทดลองกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 94 คน นักศึกษาเพศชาย 17 คน เพศหญิง 77 คน โดยให้ผู้เข้ารับการทดลองดูตัวแบบทำการช็อตไฟฟ้าตัวเองอย่างแรงและด้วยความถี่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ (แม่แบบที่มีความก้าวร้าว) และตัวแบบที่ช็อคไฟฟ้าด้วยจำนวนที่ลดลง (แม่แบบที่ไม่มีความก้าวร้าว) ผลการวิจัยพบว่าผู้เข้ารับการทดลองเลือกการช็อตไฟฟ้าตามตัวแบบที่ตนสังเกต

**งานวิจัยในประเทศ**

ต้องจิตต์ ทะสุวรรณ (2538 : 60 – 61) ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบแบบหุ่นมือกับการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อความเมตตากรุณาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนการัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 24 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ๆ ละ 12 คน กลุ่มที่ 1 ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบหุ่นมือ กลุ่มที่ 2 ได้รับการใช้บทบาทสมมติ

วิเชียร สุขจันทน์ (2540 : 70 – 73) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการเผชิญกับความขัดแย้งสมาชิกในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการเผชิญกับความขัดแย้งกับสมาชิกในครอบครัวลดลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

น้ำอ้อย แสงกระจ่าง (2540 : 61) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบควบคู่กับการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและการเสริมแรงแบบเว้นระยะ เพื่อพัฒนาความสามารถในการรำและทัศนคติที่มีต่อวิชาดนตรี – นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสุวรรณาราม เขตบางกอกน้อย กรงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบควบคู่กับการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบควบคู่กับการเสริมแรงแบบเว้นระยะมีทัศนต่อวิชาดนตรี – นาฏศิลป์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติคือสามารถนำมาใช้พัฒนาความสามารถในการรำและทัศนคติที่มีต่อวิชาดนตรี นาฏศิลป์และการใช้เทคนิคแม่แบบควบคู่กับการเสริมแรงแบบเว้นระยะ สามารถนำมาใช้พัฒนาความสามารถในการรำได้ดีกว่าใช้เทคนิคแม่แบบควบคู่กับการเสริมแรงแบบต่อเนื่อง

ดวงเนตร ไพบูลย์ (2541 : 56) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบและสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเปรมฤดีศึกษา ผลปรากฏว่านักเรียนมีความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบและการใช้สถานการณ์จำลอง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิไล พังสะอาด (2542 : 60) ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการใช้บทบาทสมมติและการใช้แม่แบบที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัง-ตะเคียนวิทยาคม จังหวัดปราจีนบุรี จากผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากขึ้นหลังจากได้รับการใช้บทบาทสมมติและการใช้แม่แบบ แตกต่างกันโดยนักเรียนที่ได้รับการใช้แม่แบบซึ่งเป็นกลุ่มเพื่อนของนักเรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกเพิ่มขึ้นมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้บทบาทสมมติ

ธณิกานต์ สิริพิเชียร (2543 : 55) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการใช้บทบาทสมมติ เทคนิคแม่แบบ และกรณีตัวอย่าง เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร จากผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการสื่อสารดีขึ้น หลังจากได้รับการใช้บทบาทสมมติ เทคนิคแม่แบบ และกรณีตัวอย่าง แตกต่างกันโดยนักเรียนได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีค่ามัธยฐานของพฤติกรรมการสื่อสารสูงกว่า

สุจรรยา พลอยเพชร (2545 : 65) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อนกับการใช้เทคนิคแม่แบบหุ่นมือ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนดชเผือกอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร ผลปรากฏว่านักเรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียนมากขึ้นหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อนกับการใช้เทคนิคแม่แบบหุ่นมือ ไม่แตกต่างกัน

บงกชรัตน์ สุทธิบงกช (2542:52) ได้ศึกษาผลของเทคนิคแม่แบบที่มีต่อพฤติกรรมการร้องเพลงของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนศรีวิกรม์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบโดยใช้วีดีทัศน์เป็นแม่แบบ ครูเป็นแม่แบบ วีดีทัศน์ร่วมกับครูเป็นแม่แบบ และการสอนปกติ มีพฤติกรรมการร้องเพลงไม่แตกต่างกัน

ปิยะธิดา เกษสุวรรณ (2542 : 52) ได้ศึกษาผลของการใช้แม่แบบเพื่อนชายและแม่แบบเพื่อนหญิงเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการเรียนกิจกรรมนาฏศิลป์ของนักเรียนชายชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชายที่ได้รับการใช้แม่แบบเพื่อนชายกับนักเรียนชายที่ได้รับการใช้แม่แบบเพื่อนหญิงมีทัศนคติต่อการเรียนกิจกรรมนาฏศิลป์โดยส่วนรวมดีขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทางด้านความรู้สึก การได้รับการใช้แม่แบบเพื่อนชาย กับแม่แบบเพื่อนหญิงที่ดีขึ้นแตกต่างกันน้อยมากจนไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากงานวิจัยในต่างประเทศและในประเทศ จะเห็นอิทธิพลของการเลียนแบบที่มีต่อการพัฒนาลักษณะต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย เช่น ทัศนคติ ความสามารถในการเรียน การประหยัด

รวมทั้งเป็นแรงจูงใจในการสร้างพฤติกรรม นอกจากนี้การเลียนแบบยังใช้เพื่อลดพฤติกรรมบางอย่าง เช่น ความวิตกกังวล ความก้าวร้าว ซึ่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจะมีความคงทน

# บทที่ 3
# วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี โดยการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การกำหนดแหล่งข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวมรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

## แหล่งข้อมูล

### 1. การกำหนดแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนที่เล่นดนตรีในวงโยธวาทิต โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2549 จำนวน 65 คน เป็นนักเรียนชาย 58 คน เป็นนักเรียนหญิง 7 คน

### 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกวงโยธวาทิตแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามด้านส่วนตัว ได้แก่ ความสามารถพื้นฐานทางด้านดนตรี ประสบการณ์ทางดนตรี เจตคติต่อวงโยธวาทิต การสนับสนุนของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนวงโยธวาทิต สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนในวงโยธวาทิต การเลียนแบบ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ได้แก่ ปรารถนาที่จะร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ปรารถนาที่จะแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆที่เกิดจากการเล่นดนตรีวงโยธวาทิต ปรารถนาที่จะให้วงโยธวาทิตได้รับการยอมรับและเป็นที่ชื่นชม ปรารถนาชัยชนะในการประกวดวงโยธวาทิต ปรารถนาที่จะนำตนเองไปสู่ความสำเร็จทางด้านดนตรี

## วิธีการสร้างเครื่องมือ

**ตอนที่ 1** แบบสอบถามด้านส่วนตัว เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท 5 ระดับ มี 4 ด้าน คือ ความสามารถพื้นฐานทางดนตรี ประสบการณ์ทางดนตรี เจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต การสนับสนุนของผู้ปกครอง มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับตัวแปรด้านส่วนตัว เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวกับตัวแปรด้านส่วนตัว ของ เบ็ญจวรรณ เหมือนสุวรรณ (2547 :123-133) ตลอดจนนำข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3. สร้างแบบสอบถามแบบสอบถามที่เกี่ยวกับตัวแปรด้านส่วนตัว โดยใช้แนวคิดข้อที่ 1 และข้อที่ 2 ในการสร้างแบบสอบถาม จำนวน 31 ข้อ

4. นำแบบสอบถามในข้อ 3 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ ได้ตรวจสอบเพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาและสำนวนที่ใช้ ตลอดตนความถูกต้องเหมาะสม

5. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้จากข้อ 4 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล งามสุทธิ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์สุรศักดิ์ จำนงค์สาร ตรวจความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.5 ขึ้นไป ซึ่งปรากฏว่าได้แบบสอบถามที่เกี่ยวกับตัวแปรด้านส่วนตัว จำนวน 31 ข้อ

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักดนตรีในวงโยธวาทิตซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 83 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นต่อไป

7. นำแบบสอบถามด้านส่วนตัว มาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยนำมาหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Corrected Item to Total Correlation) ได้แบบสอบถาม จำนวน 20 ข้อ ที่มีค่าอำนาจจำแนก 0.24 – 0.57

8. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านส่วนตัว โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach.1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่น .70

**ตัวอย่าง** แบบสอบถามด้านส่วนตัว

**คำชี้แจง** ให้ท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้เรียนมากที่สุด ดังนี้

| | | |
|---|---|---|
| เห็นด้วยอย่างยิ่ง | หมายถึง | ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด |
| เห็นด้วย | หมายถึง | ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก |
| ไม่แน่ใจ | หมายถึง | ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงบ้าง |
| ไม่เห็นด้วย | หมายถึง | ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย |
| ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง | หมายถึง | ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด |

| ข้อ | ข้อความ | ระดับความคิดเห็น | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | เห็นด้วยอย่างยิ่ง | เห็นด้วย | ไม่แน่ใจ | ไม่เห็นด้วย | ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง |
| | <u>ด้านความสามารถพื้นฐานทางดนตรี</u> | | | | | |
| 0 | ข้าพเจ้าแยกออกว่าเสียงที่ได้ยินนั้น เป็นเสียงสูงหรือเสียงต่ำ | ..... | ..... | ..... | ..... | ..... |
| | <u>ด้านประสบการณ์ทางดนตรี</u> | | | | | |
| 00 | ในวัยเด็ก ข้าพเจ้าชอบดูการแสดงดนตรี และหาโอกาสที่จะเล่นดนตรีอยู่เสมอ | ..... | ..... | ..... | ..... | ..... |
| | <u>ด้านเจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต</u> | | | | | |
| 000 | ข้าพเจ้าสามารถนำประโยชน์จากการเล่นดนตรีวงโยธวาทิตมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้จริง | ..... | ..... | ..... | ..... | ..... |
| | <u>ด้านการสนับสนุนของผู้ปกครอง</u> | | | | | |
| 0000 | ผู้ปกครองให้กำลังใจข้าพเจ้าในการฝึกซ้อมดนตรีในวงโยธวาทิต | ..... | ..... | ..... | ..... | ..... |

**เกณฑ์การให้คะแนน**

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

| | | | |
|---|---|---|---|
| เห็นด้วยอย่างยิ่ง | ให้ | 5 | คะแนน |
| เห็นด้วย | ให้ | 4 | คะแนน |
| ไม่แน่ใจ | ให้ | 3 | คะแนน |
| ไม่เห็นด้วย | ให้ | 2 | คะแนน |
| ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง | ให้ | 1 | คะแนน |

2. ข้อความที่ความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

| | | | |
|---|---|---|---|
| เห็นด้วยอย่างยิ่ง | ให้ | 1 | คะแนน |
| เห็นด้วย | ให้ | 2 | คะแนน |
| ไม่แน่ใจ | ให้ | 3 | คะแนน |
| ไม่เห็นด้วย | ให้ | 4 | คะแนน |
| ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง | ให้ | 5 | คะแนน |

การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์, 2528 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีลักษณะตามตัวแปรด้านส่วนตัวอยู่ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีลักษณะตามตัวแปรด้านส่วนตัวอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีลักษณะตามตัวแปรด้านส่วนตัวอยู่ในระดับต่ำ

**ตอนที่ 2** แบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท 5 ระดับ มี 4 ด้าน คือ ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน การเลียนแบบ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวกับตัวแปรสิ่งแวดล้อมทางสังคม ของเบ็ญจวรรณ เหมือนสุวรรณ (2547 :123-133) ตลอดจนนำข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

3. สร้างแบบสอบถามแบบสอบถามที่เกี่ยวกับตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม โดยใช้แนวคิดข้อที่ 1 และข้อที่ 2 ในการสร้างแบบสอบถาม จำนวน 34 ข้อ

ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ ได้ตรวจสอบเพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาและสำนวนที่ใช้ ตลอดตนความถูกต้องเหมาะสม

5. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้จากข้อ 4 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ ดร.พาสนา จุลรัตน์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์สุรศักดิ์ จำนงค์สาร ตรวจความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้ นำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.5 ขึ้นไป ซึ่งปรากฏว่าได้แบบสอบถามที่เกี่ยวกับตัวแปรด้านส่วนตัว จำนวน 34 ข้อ

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักดนตรีในวงโยธวาทิตซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 83 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นต่อไป

7. นำแบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม มาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยนำมาหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Corrected Item to Total Correlation) ได้แบบสอบถาม จำนวน 25 ข้อ ที่มีค่าอำนาจจำแนก 0.24 - 0.72

8. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach.1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่น .83

**ตัวอย่าง** แบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม

**คำชี้แจง** ให้ท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้เรียนมากที่สุด ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
เห็นด้วย หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
ไม่แน่ใจ หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้าง และก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงบ้าง
ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

| ข้อ | ข้อความ | ระดับความคิดเห็น | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | เห็นด้วยอย่างยิ่ง | เห็นด้วย | ไม่แน่ใจ | ไม่เห็นด้วย | ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง |
| 0 | <u>ลักษณะทางกายภาพ</u><br>เครื่องดนตรีมีเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน | ..... | ..... | ..... | ..... | ..... |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 00 | <u>สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน</u><br>ผู้สอนมีความอดทนในการสอนมาก เพราะอยากให้ข้าพเจ้าเล่นดนตรีได้เป็นอย่างดี | ..... | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 000 | <u>สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน</u><br>เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการเล่นดนตรีเพื่อนๆมักจะให้ความช่วยเหลืออยู่เสมอ | ..... | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 0000 | <u>การเลียนแบบ</u><br>ความสำเร็จของรุ่นพี่ในวงโยธวาทิตเป็นแรงผลักดันให้ข้าพเจ้าตั้งใจฝึกซ้อมดนตรี | ..... | ..... | ..... | ..... | ..... |

**เกณฑ์การให้คะแนน**

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

| | | | |
|---|---|---|---|
| เห็นด้วยอย่างยิ่ง | ให้ | 5 | คะแนน |
| เห็นด้วย | ให้ | 4 | คะแนน |
| ไม่แน่ใจ | ให้ | 3 | คะแนน |
| ไม่เห็นด้วย | ให้ | 2 | คะแนน |
| ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง | ให้ | 1 | คะแนน |

2. ข้อความที่ความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

| | | | |
|---|---|---|---|
| เห็นด้วยอย่างยิ่ง | ให้ | 1 | คะแนน |
| เห็นด้วย | ให้ | 2 | คะแนน |
| ไม่แน่ใจ | ให้ | 3 | คะแนน |
| ไม่เห็นด้วย | ให้ | 4 | คะแนน |
| ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง | ให้ | 5 | คะแนน |

การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์, 2528 : 9)

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีลักษณะตามตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมอยู่ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีลักษณะตามตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีลักษณะตามตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมอยู่ในระดับต่ำ

**ตอนที่ 3** แบบสอบถามแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท 5 ระดับ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาแบบสอบถามที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ ของอดิพร นฤนาทชีวิน (2547 : 86-88) ตลอดจนนำข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะโดยใช้นิยามศัพท์เฉพาะ

3. สร้างแบบสอบถามแบบสอบถามแรงจงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต โดยใช้แนวคิดข้อที่ 1 และข้อที่ 2 ในการสร้างแบบสอบถาม จำนวน 42 ข้อ

4. นำแบบสอบถามในข้อ 3 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ ได้ตรวจสอบเพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขเนื้อหาและสำนวนที่ใช้ ตลอดตนความถูกต้องเหมาะสม

5. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้จากข้อ 4 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ ดร.พาสนา จุลรัตน์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์สุรศักดิ์ จำนงค์สาร ตรวจความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้นำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.5 ขึ้นไป ซึ่งปรากฏว่าได้แบบสอบถามที่เกี่ยวกับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต จำนวน 42 ข้อ

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักดนตรีในวงโยธวาทิตซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 83 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นต่อไป

7. นำแบบสอบถามแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต มาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยนำมาหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Corrected Item to Total Correlation) ได้แบบสอบถาม จำนวน 29 ข้อ ที่มีค่าอำนาจจำแนก 0.24 - 0.57

8. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach.1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่น .87

**ตัวอย่าง** แบบสอบถามแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต

**คำชี้แจง** ให้ท่านอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือ ช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้เรียนมากที่สุด ดังนี้

| | | |
|---|---|---|
| เห็นด้วยอย่างยิ่ง | หมายถึง | ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด |
| เห็นด้วย | หมายถึง | ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก |
| ไม่แน่ใจ | หมายถึง | ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างและก็ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงบ้าง |
| ไม่เห็นด้วย | หมายถึง | ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย |
| ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง | หมายถึง | ข้อความตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด |

| ข้อ | ข้อความ | ระดับความคิดเห็น | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | เห็นด้วยอย่างยิ่ง | เห็นด้วย | ไม่แน่ใจ | ไม่เห็นด้วย | ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง |
| 0 | ถึงแม้จะเกิดความเหนื่อยล้าจากการฝึกซ้อมดนตรี ข้าพเจ้าก็ปรารถนาที่จะร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต..... | ..... | ..... | ..... | ..... | ..... |
| 00 | ข้าพเจ้าคิดว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในวงโยธวาทิตเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถ | ..... | ..... | ..... | ..... | ..... |

**เกณฑ์การให้คะแนน**

1. ข้อความที่มีความหมายทางบวกให้คะแนน ดังนี้

| | | | |
|---|---|---|---|
| เห็นด้วยอย่างยิ่ง | ให้ | 5 | คะแนน |
| เห็นด้วย | ให้ | 4 | คะแนน |
| ไม่แน่ใจ | ให้ | 3 | คะแนน |
| ไม่เห็นด้วย | ให้ | 2 | คะแนน |
| ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง | ให้ | 1 | คะแนน |

2. ข้อความที่ความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

| | | | |
|---|---|---|---|
| เห็นด้วยอย่างยิ่ง | ให้ | 1 | คะแนน |
| เห็นด้วย | ให้ | 2 | คะแนน |
| ไม่แน่ใจ | ให้ | 3 | คะแนน |
| ไม่เห็นด้วย | ให้ | 4 | คะแนน |
| ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง | ให้ | 5 | คะแนน |

การแปลความหมาย (วิเชียร เกตุสิงห์. 2528 : 9)

| | | | |
|---|---|---|---|
| คะแนนเฉลี่ย | 3.67 – 5.00 | หมายถึง | มีแรงจงใจอยู่ในระดับสูง |
| คะแนนเฉลี่ย | 2.34 – 3.66 | หมายถึง | มีแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง |
| คะแนนเฉลี่ย | 1.00 – 2.33 | หมายถึง | มีแรงจูงใจอยู่ในระดับต่ำ |

**การเก็บรวบรวมข้อมูล**

ในการเก็บรวบรวมครั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากนักเรียนที่เป็นนักดนตรีในวงโยธวาทิต โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี โดยดำเนินเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ฯ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่เป็นนักดนตรีในวงโยธวาทิต ซึ่งเป็นแหล่งข้อมล

2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยพร้อมกับแบบสอบถาม ไปยื่นต่ออาจารย์แนะแนวโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี

3. ขอความกรุณาอาจารย์แนะแนวส่งแบบสอบถามให้กับนักเรียนที่เป็นนักดนตรีในวงโยธวาทิต จำนวน 65 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืน 65 ชุด จากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ครบทั้ง 65 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

## การวิเคราะห์ข้อมูล

### การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package For Social Science ) โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือและตรวจสอบสมมติฐาน

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

   1.1 ร้อยละ

   1.2 ค่าเฉลี่ย

   1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถาม หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Corrected Item to Total Correlation) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 249 )

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ( พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2536 : 132)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมกับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3.2 วิเคราะห์ตัวพยากรณ์ที่มีส่งผลต่อแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

# บทที่ 4
# ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายดังนี้

## สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และการแปลผลข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายดังนี้

| | | |
|---|---|---|
| N | แทน | จำนวนกลุ่มตัวอย่าง |
| $\bar{X}$ | แทน | ค่าเฉลี่ย |
| S.D. | แทน | ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน |
| F | แทน | สถิติที่ใช้ในการพิจารณา F- Distribution |
| df | แทน | ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom) |
| SS | แทน | ผลบวกกำลังสองของคะแนนแต่ละค่า (Sum of Squares) |
| MS | แทน | ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละค่า (Mean Squares) |
| $r_{xy}$ | แทน | สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย |
| $Y'$ | แทน | ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนดิบ |
| $Z$ | แทน | ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐาน |
| R | แทน | ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ |
| $R^2$ | แทน | กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ |
| b | แทน | ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ |
| $\beta$ | แทน | ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน |
| a | แทน | ค่าคงที่ของการพยากรณ์ |
| $SE_b$ | แทน | ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ |
| $SE_{est}$ | แทน | ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ |
| $X_1$ | แทน | ความสามารถพื้นฐานทางดนตรี |
| $X_2$ | แทน | ประสบการณ์ทางด้านดนตรี |
| $X_3$ | แทน | เจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต |
| $X_4$ | แทน | การสนับสนุนของผู้ปกครอง |
| $X_5$ | แทน | ลักษณะทางกายภาพ |
| $X_6$ | แทน | สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน |

$X_7$ แทน สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน

$X_8$ แทน การเลียนแบบ

Y แทน แรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต

## การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS. (Statistical Package for Social Science) ดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป คิดค่าร้อยละค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( S.D.)

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมกับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

3. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ( Stepwise Multiple Regression Analysis )

## การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการค้นคว้าตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ ความสามารถพื้นฐานทางดนตรี ประสบการณ์ทางด้านดนตรี เจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต การสนับสนุนของผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน การเลียนแบบ และแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม กับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรีโดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ( Stepwise Multiple Regression Analysis )

## ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร ได้แก่ ความสามารถทางดนตรี ประสบการณ์ทางด้านดนตรี เจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต การสนับสนุนของผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน การเลียนแบบ และแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรม วงโยธวาทิตของนักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม และแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี (N = 65)

| ตัวแปร | $\overline{X}$ | S.D. | การแปลผล |
|---|---|---|---|
| <u>ตัวแปรด้านส่วนตัว</u> | | | |
| ความสามารถพื้นฐานทางดนตรี | 3.87 | 1.11 | มีความสามารถอยู่ในระดับสูง |
| ประสบการณ์ทางด้านดนตรี | 3.79 | 1.15 | มีประสบการณ์อยู่ในระดับสูง |
| เจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต | 4.41 | 0.79 | มีเจตคติอยู่ในระดับสูง |
| การสนับสนุนของผู้ปกครอง | 3.25 | 1.26 | สนับสนุนขอผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง |
| <u>ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม</u> | | | |
| ลักษณะทางกายภาพ | 3.68 | 1.15 | ลักษณะทางกายภาพอยู่ในระดับสูง |
| สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน | 4.40 | 0.73 | สัมพันธภาพอยู่ในระดับสูง |
| สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน | 3.92 | 1.00 | สัมพันธภาพอยู่ในระดับสูง |
| การเลียนแบบ | 4.11 | 0.99 | มีการเลียนแบบอยู่ในระดับสูง |
| <u>แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต</u> | 4.08 | 1.06 | แรงจูงใจอยู่ในระดับสูง |

จากตาราง 1 พบว่า นักดนตรีวงโยธวาทิตที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี มีความสามารถสูงทางดนตรี มีประสบการณ์ทางด้านดนตรี ใน

ระดับมาก มีเจตคติที่ดีต่อวงโยธวาทิต การสนับสนุนของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะทางกายภาพที่ดี มีสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนที่ดี สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนที่ดี มีการเลียนแบบสูง และมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม กับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม กับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี

| ตัวแปร | $X_1$ | $X_2$ | $X_3$ | $X_4$ | $X_5$ | $X_6$ | $X_7$ | $X_8$ | Y |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| $X_1$ | 1.00 | .366** | .576** | .005 | .405** | .476** | .459** | .419** | .559** |
| $X_2$ | | 1.00 | .407** | .198 | .322** | .481** | .239 | .390** | .440** |
| $X_3$ | | | 1.00 | -.053 | .089 | .475** | .430** | .428** | .568** |
| $X_4$ | | | | 1.00 | .438** | .091 | .063 | .299* | .200 |
| $X_5$ | | | | | 1.00 | .534** | .393** | .576** | .476** |
| $X_6$ | | | | | | 1.00 | .540** | .618** | .560** |
| $X_7$ | | | | | | | 1.00 | .409** | .431** |
| $X_8$ | | | | | | | | 1.00 | .602** |
| Y | | | | | | | | | 1.00 |

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 7 ตัวแปร ได้แก่ ความสามารถทางดนตรี ($X_1$) ประสบการณ์ทางด้านดนตรี ($X_2$) เจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต ($X_3$) ลักษณะทางกายภาพ ($X_5$) สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ($X_6$) สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ($X_7$) และการเลียนแบบ ($X_8$)

ตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรีมี 1 ตัวแปร ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครอง ($X_4$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรีโดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ( Stepwise Multiple Regression Analysis ) ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี

| แหล่งของความแปรปรวน | df | SS | MS | F |
|---|---|---|---|---|
| Regression | 3 | 6.330 | 2.110 | 23.487** |
| Residual | 61 | 5.480 | .090 | |
| Total | 64 | 11.809 | | |

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า มี 3 ตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรม วงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี โดยมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี

| ตัวแปร | b | $SE_b$ | $\beta$ | R | $R^2$ | F |
|---|---|---|---|---|---|---|
| $X_8$ | .453 | .076 | .602 | .602 | .362 | 35.773** |
| $X_8$ , $X_3$ | .320 | .085 | .380 | .693 | .480 | 28.610** |
| $X_8$ , $X_3$, $X_5$ | .198 | .073 | .296 | .732 | .536 | 23.487** |
| | a = .975 | | | | | |
| | R = .732 | | | | | |
| | $R^2$ = .536 | | | | | |
| | $SE_{est}$ = .29972 | | | | | |

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปหาตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ การเลียนแบบ ($X_8$) เจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต ($X_3$) และลักษณะทางกายภาพ ($X_5$) ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปร สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี ได้คิดเป็นร้อยละ 53.6 จึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .975 + .453\ X_8 + .320\ X_3 + .198\ X_5$$

สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .602\ X_8 + .380\ X_3 + .296\ X_5$$

# บทที่ 5

## สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

### ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว และตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมกับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี

2. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์แรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของ นักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี

### สมมติฐานการวิจัย

1. ตัวแปรด้านส่วนตัว และตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิดศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี

2. มีตัวแปรอย่างน้อย 1 ตัว ที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของ นักเรียน โรงเรียนวินิดศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี

### วิธีการดำเนินการวิจัย

แหล่งข้อมูล ได้แก่ นักดนตรีวงโยธวาทิตที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนวินิดศึกษาในพระราชูปถัมภ์ จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2549 จำนวน 65 คน เป็นนักเรียนชาย 58 คน เป็นนักเรียนหญิง 7 คน

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะให้เลือกตอบประกอบด้วยข้อความและมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ รวมทั้งสิ้น 74 ข้อ โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach.1970 : 161ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามด้านส่วนตัว ได้แก่ ความสามารถทางดนตรี ประสบการณ์ทางดนตรี เจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต การสนับสนุนของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .75

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน การเลียนแบบ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ จำนวน 29 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87

## วิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ฯ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่เป็นนักดนตรีในวงโยธวาทิต ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูล

2. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยพร้อมกับแบบสอบถาม ไปยื่นต่ออาจารย์แนะแนวโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี

3. ขอความกรุณาอาจารย์แนะแนวส่งแบบสอบถามให้กับนักเรียนที่เป็นนักดนตรีในวงโยธวาทิต จำนวน 65 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืน 65 ชุด จากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามครบทั้ง 65 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

## การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package For Social Science ) โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือและตรวจสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านส่วนตัว และด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมกับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

3. วิเคราะห์ตัวพยากรณ์ที่มีส่งผลต่อแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวง โยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

## สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ดังต่อไปนี้

1.ตัวแปรด้านส่วนตัวมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ตัวแปร ได้แก่ ความสามารถทางดนตรี($X_1$) ประสบการณ์ทางด้านดนตรี($X_2$) เจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต ($X_3$)

ส่วนตัวแปรด้านส่วนตัวที่ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรีมี 1 ตัวแปร คือ การสนับสนุนของผู้ปกครอง($X_4$)

2.ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจ ในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของ นักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ($X_5$) สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ($X_6$) สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน($X_7$) และการเลียนแบบ($X_8$)

3.ตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ตัวแปรโดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปหาตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ การเลียนแบบ($X_8$) เจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต ($X_3$) และ ลักษณะทางกายภาพ ($X_5$) ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .975 + .453\ X_8 + .320\ X_3 + .198\ X_5$$

สมการพยากรณ์แรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .602\ X_8 + .380\ X_3 + .296\ X_5$$

## อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. ตัวแปรด้านส่วนตัวมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) ความสามารถทางดนตรี 2) ประสบการณ์ทางด้านดนตรี 3) เจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ความสามารถพื้นฐานทางดนตรีมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของ นักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าความสามารถทางดนตรีเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต เป็นไปตามที่ สุกรี เจริญสุข ( 2545 : 34) กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจในการเล่นดนตรีนั้น ส่วนหนึ่งมาจากความสามารถส่วนตัว ซึ่งรวมถึงความพร้อมของร่างกายและจิตใจด้วย และเป็นไปตามที่ เฉลิมพล งามสุทธิ (2538 : 10-11) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลที่จะสามารถเรียนดนตรีได้ดีนั้น ควรมีความขยัน มีสมาธิที่ดี และมีความจำที่ดี มีวินัยในการบรรเลงดนตรี ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวจะส่งผลให้เกิดทักษะในการเล่นดนตรีที่ดี

1.2 ประสบการณ์ทางดนตรี มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของ นักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 1 นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าประสบการณ์ทางดนตรีเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ซึ่งประสบการณ์ทางดนตรีเป็นจุดเริ่มต้นที่สร้างแรงจูงใจในการเล่นดนตรี เป็นแรงบันดาลใจในการเล่นดนตรี ซึ่งเป็นไปตามที่ อรวรรณ บรรจงศิลป์ (2538 : 37) กล่าวไว้ว่า ประสบการณ์ทางดนตรีเป็นความรู้และทักษะในพัฒนาการทางดนตรีเพื่อให้พัฒนาตามระดับวุฒิภาวะทางร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และความเจริญทางดนตรี ทำให้นักเรียนได้แสดงความคิดและความรู้สึกออกมาอย่างอิสระ สามารถค้นพบวิธีการต่าง ๆ ในการแสดงออกทางดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา ใยไหม (2547 : 37) พบว่า นักเรียนที่มีประสบการณ์ทางดนตรี สามารถคิดสร้างสรรค์ผลงานเพลงได้อย่างคล่องแคล่ว มีความคิดที่แปลกใหม่

1.3 เจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิตมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของ นักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะนักเรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของวงโยธวาทิตที่จะนำไปใช้ มีความคิดความรู้สึกชอบ พอใจ ต้องการเล่นดนตรีในวงโยธวาทิต และมีพฤติกรรมที่ดีในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต คือ กระตือรือร้น หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และฝึกซ้อมดนตรีด้วยความสนุกสนาน เป็นไปตามที่พิชัย ปรัชญานุสรณ์. (2529 : 30) กล่าวว่า ดนตรีมีคุณมากกว่าโทษ เป็นเครื่องบำรุงขวัญ บำรุงจิตใจ เป็นยารักษาโรคทั้งทางกายและทางใจ เป็นเพื่อนยามทุกข์ ช่วยให้เกิดความ

สามัคคี ความรัก อีกทั้งยังใกล้เคียงกับ ปราณี รามสูตร (2528 : 193-194) ที่กล่าวถึง อิทธิพลของเจตคติที่มีต่อการเรียนการสอน ซึ่งมีผลต่อวิชาที่เรียนที่ชอบหรือไม่ชอบ เช่น นักเรียนชอบครูคนหนึ่งมาก เมื่อรู้ว่าครูนั้นสอนวิชาใด นักเรียนก็อยากเรียนด้วย ทำให้เกิดความชอบในวิชานั้น มีเจตคติที่ดีวิชานั้น ถ้าเขาเรียนวิชาดังกล่าว ย่อมมีแนวโน้มว่าเขาจะต้องพยายามเรียนให้ได้ผลดี ใกล้เคียงกับงานวิจัยของ นงลักษณ์ ประสพสุข (2540 : 35) พบว่า ความรู้สึกที่ดีต่อวิชาชีพหรือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ก็จะมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมที่ดีต่อสิ่งนั้นด้วย

สำหรับการสนับสนุนของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี แสดงให้เห็นว่านักเรียนบางคนที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองมาก มีแรงจูงใจในการเล่นดนตรีวงโยธวาทิตสูง ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองเห็นผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการเล่นดนตรีวงโยธวาทิต ซึ่งเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพและจิตใจของผู้เรียนให้มีความอ่อนโยน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ผู้ปกครองจึงสนับสนุนส่งเสริม ใกล้เคียงกับงานวิจัยของสุมาลี สังข์ศรี (2521 : 72 – 73) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับสภาพแวดล้อมทางบ้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า บิดา มารดาควรให้ความรัก ความอบอุ่น ความเอาใจใส่แก่บุตรหลานของตนเอง ตลอดจนเข้าใจความสามารถ ความถนัดของเด็ก พยายามสนับสนุนให้เด็กได้ใช้ความสามารถ ความถนัดอันนั้นในการกระทำกิจกรรมต่างๆที่เหมาะสมให้สำเร็จ ซึ่งนักเรียนบางคนที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองมาก มีแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตน้อย ก็มีทั้งนี้เพราะว่า บางทีผู้ปกครองก็เห็นความสำคัญของการเล่นดนตรีวงโยธวาทิต เพราะเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพและจิตใจของผู้เรียนให้มีความอ่อนโยน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ผู้ปกครองจึงสนับสนุนส่งเสริม แต่นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจในการร่วมกิจกรรมน้อยหรือก็ร่วมกิจกรรมโดยการโดนบังคับ ซึ่งจะไม่มีความสนุกในการร่วมกิจกรรม จึงทำให้ต่อเพลงไม่ทันเพื่อน รวมถึงขาดการฝึกซ้อมบ่อยๆและทำให้หลีกเลี่ยงการร่วมกิจกรรม ซึ่งจะตรงกันข้ามกับนักเรียนบางคนที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองน้อย แต่มีแรงจูงใจในการเล่นดนตรีวงโยธวาทิตมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความชื่นชอบในกิจกรรมอยู่แล้ว ถึงแม้ว่าผู้ปกครองจะไม่ให้การสนับสนุน ก็ไม่ได้เป็นปัญหาในการร่วมกิจกรรม ซึ่งเป็นไปตามที่นงลักษณ์ ประสพสุข (2540 : 1) กล่าวไว้ว่า การเรียนดนตรีให้ประสบผลสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยความมุ่งมั่นและตั้งใจจริง ประกอบกับมีความเพียรและมีวินัยในการฝึกซ้อม อาจกล่าวได้ว่าความขยันนำพามาส่ความสำเร็จมากกว่าพรสรรค์ที่มีติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด ซึ่งกล่าวได้ว่าการสนับสนุนของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต

2.ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของ นักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ 1) ลักษณะทางกายภาพ 2) สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน 3) สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน 4) การเลียนแบบ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ลักษณะทางกายภาพมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ทั้งภายในและภายนอกมีอิทธิพลต่อผู้เรียน สถานที่ฝึกซ้อม ลักษณะที่ตั้งของห้องซ้อมวงโยธวาทิต ความเหมาะสมขนาดของสนามที่ใช้ฝึกซ้อม สภาพห้องดนตรีสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย รวมถึงอุปกรณ์เครื่องดนตรีที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อจำนวนนักดนตรี สิ่งเหล่านี้ก็เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเล่นดนตรี ซึ่งเป็นไปตามที่จินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : 58) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และพัฒนาการของมนุษย์ ในการเรียนการสอนก็เช่นเดียวกัน สภาพแวดล้อมก็จะมีผลต่อการเรียนการสอนและจะคลอบคลุมถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทางจิตใจและสังคม ที่จะส่งผลทำให้การเรียนบรรลุเป้าหมาย ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรินทร์ สายสาระ (2538 : 72) เรื่องปัญหาการเรียนการสอนวิชาดนตรี ระดับประถมศึกษาปีที่ 3-4 ในเขตจังหวัดเลย ซึ่งพบว่า ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์เป็นปัญหาที่พบมากที่สุด ซึ่งเกี่ยวกับการใช้เครื่องตั้งจังหวะ (Metronome) ในการสอนซึ่งวัสดุอุปกรณ์ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จำเป็นสำหรับการเล่นดนตรีในวงโยธวาทิต เมื่อได้อุปกรณ์หรือเครื่องดนตรีที่ดีมีคุณภาพจะทำให้ผู้เล่นสามารถเล่นดนตรีได้ง่ายขึ้น ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจให้เกิดความต้องการที่จะเล่นดนตรีมากขึ้น ใกล้เคียงกับ งานวิจัยของกนกรัตน์ นาคหฤทัย (2540 : 102) ซึ่งพบว่า ความต้องการของนักศึกษาที่จะให้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ในวิทยาลัยพานิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนการสอน พบว่า วัสดุที่ใช้ในการสอนยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ เป็นเพราะนักศึกษาเห็นว่า การเรียนในระดับวิชาชีพนี้ นักศึกษาควรจะได้มีโอกาสฝึกใช้เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการประกอบอาชีพ เพราะจะได้มีความพร้อมเมื่อจบการศึกษาไปแล้ว วิทยาลัยจึงควรจัดให้มีเพียงพอเพื่อนักศึกษาจะได้ฝึกฝนอยู่เสมอ

2.2 สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนก็มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของ นักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เพราะกิจกรรมวงโยธวาทิตไม่ได้เป็นกิจกรรมทางดนตรีเพียงอย่างเดียว ยังเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนจะต้องมีระเบียบวินัย มีความอ่อนน้อม ซึ่งนักดนตรีในวงโยธวาทิตต้องมีความเคารพเชื่อฟังอาจารย์ผู้สอน ตั้งใจและสนใจในสิ่งที่อาจารย์อบรมสั่งสอน ซักถามเมื่อเกิดข้อสงสัย มีปัญหาทั้งด้านการเล่นดนตรีและเรื่องส่วนตัว อาจารย์ก็ให้ความสนใจต่อนักเรียนในวงโยธวาทิตโดยทั่วถึง ช่วยแก้ปัญหาให้คำปรึกษาให้ข้อชี้แนะและเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดี สร้างสัมพันธ์ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกเป็นกันเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นงลักษณ์ ประสพสุข (2540 : 30) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาคีย์บอร์ด 1 ของนิสิตวิชาเอกดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้รับการฝึกทักษะคีย์บอร์ดแบบนิ้วนำเสียง พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจด้านหลักสูตรและเนื้อหารายวิชา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียนและการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ความ พึงพอใจด้านสภาพการเรียนการสอนและอุปกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับด้านผู้สอนนั้น ผู้เรียนมีความเห็นว่า ผู้สอนเข้าตรงเวลา

สอนได้สนุกสนานมีความเป็นกันเอง สร้างบรรยากาศการสอนที่ดี ทำให้ไม่เครียดไม่เบื่อ ผู้สอนมีการกระตือรือร้นและตั้งใจในการสอน และสอดคล้องกับ งานวิจัยของศักดิ์ดา พยัคฆโส (2545 : 54) พบว่า สัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำรงชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพราะความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู จะเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนซึมซับบุคลิกลักษณะและเจตคติในทางสร้างสรรค์ ฉะนั้นนักเรียนจึงมีความสามารถในการแก้ปัญหาและดำรงชีวิตได้ดีกว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ไม่ดี ซึ่งกล่าวได้ว่าสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนนั้นมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต

2.3 สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนก็มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของ นักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะลักษณะของวงโยธวาทิตจะต้องอาศัยความร่วมมือของคนทุกในวง ทุกคนในวงมีความสำคัญเท่ากัน วงโยธวาทิตเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยการฝึกซ้อมเป็นประจำ ซึ่งเป็นที่มาของสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมวงเพราะทุกคนจะต้องทำงานร่วมกัน มีจุดมุ่งหมายอันเดียวกัน มีการแบ่งปันกัน ทั้งทางด้านสิ่งของ และเทคนิควิธีการเล่นดนตรี โดยมีเป้าหมายเดียวกัน เพื่อนำวงโยธวาทิตไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งเป็นไปตามที่ นิภา นิธยายน (2530 : 141 ) กล่าวไว้ว่า เพื่อนมีอิทธิพลอย่างยิ่งในวัยรุ่น เพราะวัยรุ่นมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำให้เพื่อนยอมรับนับถือ ซึ่งกิจกรรมวงโยธวาทิตก็เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทำให้เกิดความผูกพันกันระหว่างนักดนตรีในวง ที่ต้องทำกิจกรรมร่วมกัน จึงทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ซึ่งทำให้เกิดแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต

2.4 การเลียนแบบก็มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันสื่อได้เข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมาก วงโยธวาทิตก็เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ได้รับการเผยแพร่เป็นประจำ ทั้งด้านการจัดประกวด หรือการใช้วงโยธวาทิตประกอบกับโฆษณาทางโทรทัศน์ ซึ่งประกอบกับในโรงเรียนต่าง ๆก็สนับสนุนกิจกรรมวงโยธวาทิตเป็นอย่างมาก ทำให้กิจกรรมวงโยธวาทิตแพร่หลาย และเป็นการส่งเสริมให้เยาวชนให้เรียนรู้ในสิ่งที่ถูกต้องตามแบบอย่างที่ดี ซึ่งใกล้เคียงกับงานวิจัยของ กษมา จันทร์แต่งผล (2535 : 62-67) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีความขยันหมั่นเพียรสูงขึ้น ซึ่งกิจกรรมวงโยธวาทิตเป็นกิจกรรมที่มีความสง่างาม มีรูปแบบของกิจกรรมที่เป็นระเบียบ รวมทั้งเป็นกิจกรรมที่สร้างความสนุกสนานและสร้างความประทับใจ จึงทำให้กิจกรรมดังกล่าวเป็นที่สนใจของผู้ที่ได้พบเห็น ดังนั้นการเลียนแบบจึงมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต

3.ตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของนักเรียน โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ฯ จังหวัดลพบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ตัวแปรโดยเรียงลำดับจากตัวแปรที่ส่งผลมากที่สุดไปหาตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ การเลียนแบบ($X_8$) เจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต ($X_3$) และ ลักษณะทางกายภาพ ($X_5$)

3.1 การเลียนแบบส่งผลต่อแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบัน วงโยธวาทิตได้รับการสนับสนุนมากขึ้น มีการจัดการประกวดแข่งขันทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยมีการถ่ายทอดทางสื่อต่างๆอยู่ตลอดเวลา โรงเรียนหลายแห่งได้สนับสนุนกิจกรรมวงโยธวาทิต โดยจัดให้มีกิจกรรมวงโยธวาทิต และพานักเรียนเข้าชมการประกวดวงโยธวาทิต ซึ่งเป็นการส่งเสริมกิจกรรมวงโยธวาทิต มีการประกาศความสำเร็จของนักดนตรีรุ่นพี่ที่นำความสามารถที่ได้จากวงโยธวาทิตไปใช้ในการสอบโควต้าความสามารถพิเศษ เพื่อเรียนต่อในมหาวิทยาลัย เครื่องแบบของวงโยธวาทิตก็ดูสง่างาม เครื่องดนตรีก็เป็นสิ่งที่จูงใจทำให้เกิดการอยากเล่น อีกทั้งความสำเร็จของโรงเรียนที่เข้าร่วมการประกวดวงโยธวาทิตระดับประเทศและระดับโลกก็เป็นแรงผลักดันให้นักดนตรีในวงโยธวาทิตเกิดแรงกระตุ้นที่จำนำมาเป็นแบบอย่างทั้งในเรื่องการฝึกซ้อม และเทคนิควิธีการเล่นดนตรี ทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการฝึกซ้อมและนำมาเป็นแบบอย่าง อาจกล่าวได้ว่ากิจกรรมวงโยธวาทิตเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะเชิญชวนให้ร่วมกิจกรรม ซึ่งมีความสำเร็จของกิจกรรมเป็นแรงจูงใจ ทำให้ผู้พบเห็น เกิดแรงจูงใจที่จะนำมาเป็นแบบอย่างเพื่อกระทำตาม ทำให้การเลียนแบบนั้นส่งผลต่อแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตมากที่สุด

3.2 เจตคติที่มีต่อวงโยธวาทิต ส่งผลต่อแรงจูงใจ ทั้งนี้ก็เพราะนักเรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ที่จะนำไปใช้ ซึ่งส่วนหนึ่งก็ได้รับอิทธิพลมาจากการเลียนแบบ ซึ่งความสำเร็จของตัวแบบจะส่งผลให้นักดนตรีในวงโยธวาทิต มีความคิด ความรู้สึกชอบ พอใจ ต้องการเล่นดนตรีในวงโยธวาทิต และมีแนวโน้มที่ดีต่อการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต มีความกระตือรือร้น หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และฝึกซ้อมดนตรีด้วยความสนุกสนาน ดังที่พิชัย ปรัชญานุสรณ์. (2529 : 30) ดนตรีมีคุณมากกว่าโทษ เป็นเครื่องบำรุงขวัญ บำรุงจิตใจ เป็นยารักษาโรคทั้งทางกายและทางใจ เป็นเพื่อนยามทุกข์ ช่วยให้เกิดความสามัคคี ความรัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนงลักษณ์ ประสพสุข (2540 : 35) พบว่า ความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็จะมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมที่ดีต่อสิ่งนั้นด้วย ซึ่งนักดนตรีในวงโยธวาทิตอาจจะมีความประทับใจในประการใดประการหนึ่ง จึงส่งผลให้ประทับใจการเล่นดนตรีในวงโยธวาทิตตามไปด้วย

3.3 ลักษณะทางกายภาพก็ส่งผลต่อแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ทั้งนี้เกี่ยวเนื่องมาจากการเลียนแบบและเจตคติที่ดีต่อวงโยธวาทิต ซึ่งอุปกรณ์ เครื่องดนตรีเครื่องแบบวงโยธวาทิต เป็นสิ่งที่จงใจให้ร่วมกิจกรรม กล่าวคือ นักเรียนในวงโยธวาทิตอาจจะพอใจกับเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพสูง เพราะเชื่อว่าจะทำให้เล่นดนตรีได้ดี นักเรียนอาจจะประทับใจกับเครื่องแบบวงโยธวาทิตที่สง่าสวย รวมถึงความสะดวกสบายในการฝึกซ้อม ซึ่งที่กล่าวมาทั้งหมดเป็นสิ่งที่ทำให้ตัวแบบมีคุณค่า และก็เป็นการสร้างเจตคติที่ดีต่อวงโยธวาทิต จึงทำให้ลักษณะทางกายภาพนั้นส่งผลต่อการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตด้วย ซึ่งใกล้เคียงกับผลการศึกษาของ วัชรินทร์ สายสาระ (2538 : 72) เรื่องปัญหาการเรียนการสอนวิชาดนตรี ระดับประถมศึกษาปีที่ 3-4 ในเขตจังหวัดเลย พบว่า ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์เป็นปัญหาที่พบมากที่สุด ซึ่งเกี่ยวกับการใช้เครื่องตั้งจังหวะ (Metronome) ในการสอน ซึ่งวัสดุอุปกรณ์ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จำเป็นสำหรับการเล่นดนตรีในวงโยธวาทิต เมื่อได้อุปกรณ์

หรือเครื่องดนตรีที่ดีมีคุณภาพจะทำให้ผู้เล่นสามารถเล่นดนตรีได้ง่ายขึ้น ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจให้เกิดความต้องเล่นดนตรีมากขึ้น

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการวิจัยครั้งนี้ จะเห็นได้ว่าควรสนับสนุนให้ผู้ปกครองได้มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับวงโยธวาทิต จะได้นำไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวงโยธวาทิต และโรงเรียนก็ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิต ซึ่งจะเป็นการพัฒนาศักยภาพของวงโยธวาทิตให้มีคุณภาพในระดับมาตรฐาน

1.2 จากงานวิจัยพบว่าตัวแปรด้านส่วนตัวและตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมสามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียนได้ โรงเรียนสามารถนำแบบสอบถามแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียน ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมวงโยธวาทิต เพื่อให้นักเรียนได้เล่นดนตรีอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความรู้ในเรื่องของวงโยธวาทิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

### 2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อวัดความรู้ และความสามารถในการใช้สื่อการสอนวิชาดนตรีของครูดนตรี เพื่อศึกษาระดับความรู้และความสามารถในการใช้สื่อการสอนของครูดนตรีว่ามีผลต่อการเล่นดนตรีหรือไม่ อย่างไร

2.2 ควรมีการวิจัยที่เกี่ยวกับความสามารถทางดนตรีของนักเรียน เพื่อเปรียบเทียบบุคคลที่มีความสามารถทางด้านดนตรีมาก่อนกับบุคคลที่ไม่มีความสามารถทางด้านดนตรีมาก่อน เพื่อดูว่ามีความสามารถในการเล่นดนตรีแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

# บรรณานุกรม

# บรรณานุกรม


กนกรัตน์ นาคหฤทัย. (2540) *สภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร* . ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

กรรณิการ์ สนิทธรรม. (2546) *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับแรงจูงใจในการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดน่าน.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

กษมา จันทร์แต่งผล. (2535) *การเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบกับชุดพัฒนาความขยันหมั่นเพียรที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช สังกัดกรุงเทพมหานคร* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร

กาญจนา ปราบพล. (2532) *การทดสอบและประเมินผลสำหรับครูผู้สอนภาษา.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

กิติมา ปรีดีดิลก. (2529) *ทฤษฎีบริหารองค์การ.* กรุงเทพฯ : ธนะการพิมพ์.

กิฟลี วรรณจิยี. (2538) *จิตวิทยาทั่วไป.* กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือเกรียงไกร

จาตุรนต์ ฉายแสง. (2549) *The Maching Band of Sacred Heart Convent Thailand.* กรุงเทพฯ. วารสารโรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์.

จินตนา ยูนิพันธ์.(2528) *การพยาบาลจิตเวช* กรุงเทพฯ : ภาควิชาพยาบาลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร

ชมนุช บุญสิทธิ์. (2541) *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร.* ปริญญนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2538) *พฤติกรรมการสอนดนตรี.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____ .(2537) *กิจกรรมดนตรีสำหรับครู.* พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2541) *จิตวิทยาการสอนดนตรี.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดวงเนตร ไพบูลย์. (2541) *การเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบ และสถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเปรมฤดีศึกษา*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ต้องจิตต์ ทะสุวรรณ. (2538) *การเปรียบเทียบผลการใช้แม่แบบหุ่นมือกับการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อความเมตตากรุณาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนการัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี* ปริญญานิพนธ์. กศ. ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ทรายทอง ตั้งวงศ์ถาวรกิจ. (2537) *การเปรียบเทียบผลการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง(เรือนเขียวสะอาด) กรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

ทยุ เกื้อสกุล.(2545) *การศึกษาการรู้คิดและอารมณ์ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ชั้นอนุบาล จากการฝึกโดยใช้กิจกรรมทักษะดนตรี* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

ทศพร อันสงคราม. (2545) *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

ธณิกานต์ สิริพิเชียร (2543).*การเปรียบเทียบการใช้บทบาทสมมติ เทคนิคแม่แบบ และกรณีตัวอย่าง เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพ*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา)กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ธนาคาร แพทย์วงษ์. (2541). *การศึกษาแผนผังและการคัดเลือกนักดนตรีวงโยธวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. วิทยานิพนธ์.ศศ.ม. กรงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

ธูปทอง ศรีทองท้วม. (2538) *ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรม การเคลื่อนไหวและจังหวะโดยใช้กิจกรรมทักษะดนตรี* ปริญญานิพนธ์. กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร

นงลักษณ์ ประสพสุข. (2540) *การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจในการเรียน วิชาคีย์บอร์ด 1 ของนิสิตวิชาเอกดนตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้รับการฝึกทักษะคีย์บอร์ดโดยวิธีนิ้วนำเสียง* กศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นพมาศ ธีรเวคิน.(2539) *จิตวิทยาสังคม.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นลินี ธรรมอำนวยสุข. (2540) *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร

นารี โนภิระ. (2536 ) *ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพของครูประจำชั้นนักเรียนและสุขภาพจิตของนักเรียนชาวเขาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่และโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่* . วิทยานิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการแนะแนว) พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศว. ถ่ายเอกสาร

นิเทศ เจริญภัณฑูรณ์.(2543)*ศึกษาการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพการเรียนวิชาชีพ ประเภทช่างอุตสาหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)วิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.*ปริญญานิพนธ์.กศ.ม.(อุตสาหกรรมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร

นิภา นิธยายน. (2530). *การปรับตัวและบุคลิกภาพ* : จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์

เนตรชนก พุ่มพวง. (2546) *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ* ปริญญานิพนธ์. กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

น้ำอ้อย แสงกระจ่าง. (2540) *ผลการใช้เทคนิคแม่แบบควบคู่กับการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและการเสริมแรงแบบเว้นระยะเพื่อพัฒนาความสามารถในการรำและทัศนคติที่มีต่อวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสุวรรณาราม เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .ถ่ายเอกสาร.

บงกชรัตน์ สุทธิบงกช. (2542) *ผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อพฤติกรรมการร้องเพลงของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนศรีวิกรม์.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

บุปผา ประทีปทอง. (2542) *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตคลองสาน*. สารนิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.

เบ็ญจรรณ เหมือนสุวรรณ.(2547) *ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเล่นเปียโนให้ได้เกณฑ์มาตรฐานชั้นสูง ของผู้เรียนเปียโนในสถาบันดนตรีเอกชน*.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

บัวขาว กมลศิลป์. (2540) *การศึกษาแรงจูงใจในการเข้าศึกษาสายสามัญ โดยวิธีเรียนทางไกลของนักศึกษาศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ จังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

ประเทือง ภูมิภัทราคม. (2540) *การปรับพฤติกรรม : ทฤษฎีการประยุกต์*. กรุงเทพฯ : โอเดี้ยนสโตร์

——— .(2538) *สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา*. โครงการแต่งตำรามหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาสารคาม : 283-284

ประสาท อิศรปรีดา. (2541) *สารัตจิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : นำอักษรการพิมพ์

บุปผา ประทีปทอง. (2542) *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

ปิยะธิดา เกษสุวรรณ. (2542) *การเปรียบเทียบผลการใช้แม่แบบเพื่อนชายและเพื่อนหญิง เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อการเรียนนาฏศิลป์ของนักเรียนชายชั้นประถมศึกษาปีที่6 โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม เขตสายไหม*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.ถ่ายเอกสาร.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2530) *การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมการศึกษานิเทศก์ สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา : หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2530) *การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมการแต่งตำราทบวงมหาวิทยาลัย

พะยอม ธัญรส. (2540) *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว ด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

พรทิพา อินทปัญญา. (2539).*การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการเขียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบเอสเอสอาร์กับวิธีสอนตามคู่มือครู.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พรรณี ช. เจนจิต. (2538) *จิตวิทยาการเรียนการสอน.* กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ แกรมมี่

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540) *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.* พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายเอกสาร

พิชัย ปรัชญานุสรณ์. (2539) ลูกได้อะไรจากดนตรี. *แม่และเด็ก* 19(294) : 192-193

พิมพา ตามี่ (2539) *ความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่.* วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (ประถมศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร

พรพิมล จันทร์พลับ. (2539) *เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาทั่วไป.* พิมพ์ครั้งที่ 3. พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์วัฒนาพร

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2542) *จิตวิทยาการศึกษา.* กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

พัชรี วรจรัสรังษี (2539 ) รายงานวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม).*รายงานการวิจัย.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะครุศาสตร์* 25(1) : 102-109

มาลี จุฑา. (2542) *จิตวิทยาการเรียนการสอน.* กรุงเทพฯ : อักษรพิพัฒน์.

เมทินี เตชะวิทยากุล.(2545) *ความคาดหวังของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีตามโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์.*วิทยานิพนธ์.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.

ยินดี อันถาวร. (2544 ). *ความรู้เกี่ยวกับสารเสพติดและเจตคติต่อสารเสพติดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสมุทรปราการ.* รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เยาวพา เดชะคุปต์. (2540) *ดนตรีและกิจกรรมเข้าจังหวะสำหรับเด็กปฐมวัย* เอกสารคำสอน วิชา ปว. 335. กรุงเทพ ฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.

ระเบียบสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ. (2549 ) *การประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน นิสิตนักศึกษา ชิงชนะเลิศแห่งประเทศ ไทย ครั้งที่ 2549*. กรุงเทพฯ : กรมพละศึกษา

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542) *พจนานุกรมศัพท์ยานยนต์ ฉบับราชบัณฑิตสถาน. 2542*. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตสถาน

วารี กดิกา. (2540) *การรับรู้และแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดอนุบาลศึกษาโรงเรียนเอกชน อำเภอเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้. ถ่ายเอกสาร

ล้วน สายยศ. (2540) *สถิติวิทยาทางการวิจัย* กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น

วาสนา แสงคำ. (2542) *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยการสอนแบบบูรณาการ(สาร์ดิชาเบล)*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วราภรณ์ แดงเจริญ. (2544) *ตัวแปรที่ส่งผลต่อทัศนคติการเลือกเหล่าทหารเรือของนักเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหารในสังกัดกรมยุทธศึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุดกระทรวงกลาโหม*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

วัชรินทร์ สายสาระ. (2534) *ปัญหาการเรียนการสอนวิชากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย*

วิเชียร สุขจันทร์. (2540) *การเปรียบเทียบผลการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อลดพฤติกรรมที่เหมาะสมในการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งกับสมาชิกในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มาจากครอบครัวการอย่าร้าง โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ. ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : *เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้* ข่าวสารวิจัยการศึกษา 18(3) : 8-11

วิโรจน์ สารรัตนะ. (2542) *การบริหาร หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา*.กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย

วิไล พังสะอาด. (2542) *การเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดตะเคียนวิทยาคม จังหวัดปราจีนบุรี*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร

วิไลลักษณ์ ชมพูศรี. (2544) *การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทย*. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. ถ่ายเอกสาร

ศศิธร จันทร์ศรี. (2543) *เจตคติ*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ศักดิ์ดา พยัคฆโส. (2545) *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาต้อนต้น โรงเรียนวัดสะแกงาม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2539) *ทฤษฎีและกระบวนการเรียนวิชาดนตรี*. นครปฐม : สำนักส่งเสริมและพัฒนาวิชาการดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2546) ทักษะการฟังหายไปไหนในสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ทางดนตรี .*การศึกษา กทม.* 26(4) : 16-23

ศิริรัตน์ วิชาช่าง. (2535) *ความรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมของผู้บริหารในการเผยแพร่แนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทย). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร

ศรีระพร จันทโนทก. (2538 ) *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา คณะบริหารธรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร

ศุภวดี บุญวงศ์. (2539) *รายงานการิจัยเรื่องการแก้ปัญหารการปรับตัวของนิสิตในหอพักด้วยการให้คำปรึกษาแบบรายกลุ่ม*. คณะศึกษาศาสตร์ (ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.

สมชาย อมะรักษ์. (2542) *โครงการตำราวิชาการราชภัฏเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมพรรษา 6 รอบ*. กาญจนบุรี : โปรแกรมวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.

สมพร พรหมจรรย์. (2540) *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนเครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สมยศ นาวีการ. (2544) *การบริหาร*. กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์บรรณกิจ 1991 จำกัด.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2538) *การปรับพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สิริพร ดาวัน. (2540 ) *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี.*ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สิริอร วิชชาวุธ. (2542) แรงจูงใจใน *จิตวิทยาทั่วไป.* 52(2) : 225-257. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุกรี เจริญสุข. (2539) *แตรวงของชาวสยาม.* กรุงเทพฯ

_____ . (2538) *ดนตรีวิจารน์.* กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุจรรยา พลอยเพชร. (2545) *การเปรียบเทียบผลของการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อนกับการใช้เทคนิคแม่แบบหุ่นมือ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคชเผือกอนุสรณ์ เขตประเวศ กรุงเทพฯ.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุดแดน สุขเกษม. (2534) แตรวงชาวบ้านกับการรับใช้สังคม : *กรณีศึกษาแตรวงชาวบ้านถนอมศิลป์.*

สุธาสินี ใจเย็น.. (2545) *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนระบบการศึกษาทางไกลในเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

สุธีดา หงษาชาติ. (2539) *ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในสถาบัน บุคลิกภาพและพฤติกรรมรับข่าวสารกับความรู้และการตอบสนองต่อภาวะวิกฤตทางสังคมและสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาพยาบาล.* ปริญญานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุมาลี สังข์ศรี.(2546) การจัดการศึกษานอกระบบเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต : *อนุสารอุดมศึกษา* 29(299) : 3-10

สุพจน์ เบญจามฤต. (2541) *การศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการศึกษาและแนวทางการจัดการศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนพลูตาหลวงวิทยา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. การบริหารการศึกษา. ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร

สุภัค ศิวะรักษ์. (2549) *การประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน นิสิตนักศึกษา ชิงชนะเลิศแห่งประเทศ ไทย ครั้งที่ 2549.* กรุงเทพฯ : กรมพละศึกษา

สุรางค์ โควัตระกูล. (2544) *จิตวิทยาการศึกษา.*กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุวารินทร์ โรจน์ขจรนภาลัย.(2547) *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อติพร นฤนาทชีวิน.(2547)*แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรี ของวัยรุ่นที่เรียนดนตรี ในเขตกรุงเทพมหานคร.*สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อมรรัตน์ ศรีเจริญทรรศน์. (2546) *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดประดู่ธรรมมาธิปัตย์ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร.*สารนิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2548) *โรงเรียนสมบูรณ์แบบ.* กรุงเทพมหานคร.

อรวรรณ บรรจงศิลป. (2538) *การสอนดนตรีในระดับประถมศึกษา*.กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

อัญชลี ภูวพานิช. (2539) *แรงจูงใจในการเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดราชบุรี.* วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร

อารี พันธ์มณี. (2546) *จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : ใยไหม.

อารีย์ พันธ์มณี. (2534) *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : เลฟแอนเพรส.

อุไรวรรณ สีชมพู.(2542) *การเปรียบเทียบความเข้าใจและแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธี DR-TA กับการสอนตามคู่มือครู.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

Alvermann, Donna E. ;& Phelps, Stephen F.(1998). *Content Reading and Literacy*. 2nd ed. Needham Heights : Allyn and Bacon.

Bartol, K., Martin, D., Tein, M., ;& Matthew, G. (1998). *Management : A Pacific Rim Focus*. 2nd ed. Roseville NSW : McGraw – Hill.

Bayless, Kathleen M.(1978) *Music : a way of life for the young child /* Kathleen M. Bayless Marjorie E. Ramsey. Saint Louis, : The C.V. Mosby Co.

Berman, Mitcell E. ;& Leanette Celeste Walley. (2003, May). *Imitation of Self Aggressive Behavior : An Experimental Test of the Contagion Hypothesis. Journal of Applied Socail Psychology, 33 (5) : 1036-1057.*

Brown, Douglas. (1981).*Affective Factors in Second Language Learnining in The Second Language Classroom :* Direction for the 1980's. p.113 – 129. New york : Oxford University Press.

Cantos Gomaz, Pascual. (1997). *Using Computer – Assisted Language Learning Activities in English : Their Impact on Pupils' Motivation (CAI)* Dissertation Abstracts international. 58(03) : 766.

Debacker, T.K.;& Nelson.R.M (2000, March -April). *Motivation to learn Sicence Differences Related to Gander, class TYPE, and Ability.* The journal of Educational Research. 93 (61) :245-254.

Entwistle, Noel.(1998). *Motivation and Approaches to Learning : Motivating and Conceptions of Teaching, in Motivating Students.* p. 15 – 23. London : Kogan Page ; SEDA.

Fleming , Michele ,Rickwood, Debra J. (2001, October). *Effect of Violent Versus Nonviolen Vidio Games on Children 's Arousal, Aggressive Mood, and Positive Mood. Journal of Applied Socail Psychology*, 31 (10) : 2047-2071.

Henson,Kenneth T. ;& Ben, F. Eller.(1999). *Educational Psychology for Effective Teaching. Belmont :* Wadsworth Publishing Company.

Maslow, Abraharm H. (1970). *Motivation and Personality*. 2 nd New York : Harper and Row.

McDowell. (1996) *Cambridge practice tests for IELTS* .v.1 : student's book

Sauer, Mary Ellen. (1997, Octorber). *Self – Selected Reading Partners and Second Graders' Motivation to Read : A Field Study* Dissertation Abstracts international. - 35(05) : 1129.

Spaulding, Cheryl L. (1992). *Motivation in the Classroom*. New York : McGraw – Hill, Inc.

Tuan, Hsiao -Lin. (2000). *Study Motivation toward Learning physical Sicence*.ERIC Accession. NO ED440889.

Vroom, Victor. H. (1970). *Manament and Motivation*. U.S. A.: Penguin Published.

# ภาคผนวก

# ภาคผนวก ก
# แบบสอบถามการวิจัย

# แบบสอบถาม

**เรื่อง** การศึกษาแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต

**คำชี้แจง** ในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามมี 3 ตอน คือ

ตอนที่1 แบบสอบถามด้านส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว และสภาพความเป็นจริงในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด คำตอบที่ตอบจะไม่กระทบกระเทือนต่อการร่วมกิจกรรมของท่าน เพราะคำตอบทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับ แต่จะนำไปใช้ประโยชน์ต่อกิจกรรมวงโยธวาทิต จึงขอความกรุณาให้ท่านตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง ตามความรู้สึกที่แท้จริงของท่านมากที่สุด โดยตอบให้ครบทุกข้อ

ภัทรพล นัยจิตร

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

**แบบสอบถาม แรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต**

**คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน**

**ตอนที่ 1 ด้านส่วนตัว**

| ที่ | ข้อความ | ระดับความคิดเห็น | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | เห็นด้วยอย่างยิ่ง | เห็นด้วย | ไม่แน่ใจ | ไม่เห็นด้วย | ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง |
| **ความสามารถพื้นฐานทางด้านดนตรี** | | | | | | |
| 1 | ข้าพเจ้าแยกออกว่าเสียงที่ได้ยินนั้น เป็นเสียงสูงหรือเสียต่ำ | | | | | |
| 2 | ข้าพเจ้าไม่เคยเข้าใจเลยว่าเสียงต่ำและเสียงสูงต่างกันอย่างไร | | | | | |
| 3 | เมื่อได้ยินเสียงเพลงข้าพเจ้ามักจะร้องตามได้เสมอ | | | | | |
| 4 | ข้าพเจ้าปรบมือได้ตรงกับจังหวะของเพลง | | | | | |
| 5 | ข้าพเจ้าสามารถจดจำบทเพลงที่หัดเล่นใหม่ ๆ ได้เสมอ | | | | | |
| 7 | ข้าพเจ้ามีร่างกายที่เหมาะสมกับขนาดของเครื่องดนตรีที่เล่นในวงโยธวาทิต | | | | | |
| **ประสบการณ์ทางดนตรี** | | | | | | |
| 7 | การที่ข้าพเจ้าเข้ามาเล่นดนตรีในวงโยธวาทิตเป็นเพราะข้าพเจ้าเคยเรียนดนตรีมาก่อน | | | | | |
| 8 | ข้าพเจ้าเล่นดนตรีในวงโยธวาทิตได้เป็นอย่างดี แม้ว่าข้าพเจ้าไม่เคยเล่นดนตรีมาก่อน | | | | | |
| 9 | ในวัยเด็ก ข้าพเจ้าชอบดูการแสดงดนตรี และหาโอกาสที่จะเล่นดนตรีอยู่เสมอ | | | | | |
| 10 | ข้าพเจ้าชอบรูปภาพเครื่องดนตรีของวงโยธวาทิต ตั้งแต่ช่วงที่เรียนชั้นประถมศึกษา | | | | | |
| 11 | ขณะเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา ข้าพเจ้าอยากลองเล่นดนตรี เมื่อเห็นการแสดงของวงโยธวาทิต | | | | | |
| 12 | ข้าพเจ้าคิดว่ากิจกรรมวงโยธวาทิตเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจและมีประโยชน์ต่อการฝึกสมาธิ | | | | | |
| 13 | การร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตเป็นการใช้เวลาว่างที่เป็นประโยชน์ | | | | | |

| ที่ | ข้อความ | ระดับความคิดเห็น | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | เห็นด้วยอย่างยิ่ง | เห็นด้วย | ไม่แน่ใจ | ไม่เห็นด้วย | ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง |
| 14 | ข้าพเจ้าสามารถนำประโยชน์จากการเล่นดนตรีวงโยธวาทิตมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้จริง | | | | | |
| 15 | ประสบการณ์จากกิจกรรมวงโยธวาทิต ทำให้ข้าพเจ้าทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี | | | | | |
| 16 | ข้าพเจ้ามีความสุขที่ได้ร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต | | | | | |
| 17 | ข้าพเจ้าคิดว่าการขยันซ้อมดนตรีในวงโยธวาทิต ทำให้ข้าพเจ้าเล่นดนตรีในวงโยธวาทิตได้ดีขึ้น | | | | | |
| 18 | ข้าพเจ้าศึกษาหาข้อมูลจากอินเตอร์เน็ตที่เกี่ยวกับเรื่องของวงโยธวาทิตอยู่เสมอ | | | | | |
| **การสนับสนุนของผู้ปกครอง** | | | | | | |
| 19 | แม้ว่าจะเลิกซ้อมวงโยธวาทิตเย็นแค่ไหน ผู้ปกครองของข้าพเจ้าก็ไม่เคยตำหนิ | | | | | |
| 20 | เมื่อผู้ปกครองของข้าพเจ้า ทราบว่าเครื่องดนตรีของโรงเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอ ผู้ปกครองจึงซื้อเครื่องดนตรีให้เป็นของส่วนตัว | | | | | |

## ตอนที่ 2 ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม

| ที่ | ข้อความ | ระดับความคิดเห็น | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | เห็นด้วยอย่างยิ่ง | เห็นด้วย | ไม่แน่ใจ | ไม่เห็นด้วย | ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง |
| **ลักษณะทางกายภาพ** | | | | | | |
| 21 | ห้องซ้อมวงโยธวาทิตตั้งอยู่ในที่ที่เหมาะสมและเป็นสัดส่วน | | | | | |
| 22 | ห้องซ้อมวงโยธวาทิตเป็นห้องที่เก็บเสียงได้ | | | | | |
| 23 | ขนาดของสนามที่ใช้ในการซ้อมเดินแถวเหมาะสมกับขนาดของวงโยธวาทิต | | | | | |
| 24 | ข้าพเจ้าอยู่ในห้องซ้อมดนตรีโดยไม่รู้สึกอึดอัด | | | | | |
| 25 | อากาศในห้องซ้อมดนตรีวงโยธวาทิตถ่ายเทได้สะดวก | | | | | |

| ที่ | ข้อความ | ระดับความคิดเห็น | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | เห็นด้วยอย่างยิ่ง | เห็นด้วย | ไม่แน่ใจ | ไม่เห็นด้วย | ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง |
| 26 | ในห้องซ้อมดนตรี สิ่งของและเครื่องดนตรีถูกจัดวางไว้อย่างเป็นระเบียบ และหยิบใช้ได้ง่าย | | | | | |
| 27 | เครื่องดนตรีที่ใช้มีคุณภาพดี | | | | | |
| 28 | ปัญหาการเล่นดนตรีที่เกิดขึ้น มีสาเหตุมาจากเครื่องดนตรีเก่าและทรุดโทรม | | | | | |
| **สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนวงโยธวาทิต** | | | | | | |
| 29 | ขณะซ้อมดนตรีวงโยธวาทิต ข้าพเจ้าจะตั้งใจฟังครูผู้สอนอธิบายวิธีการเล่นดนตรีเสมอ | | | | | |
| 30 | ผู้สอนให้ความใส่ใจ เมื่อข้าพเจ้าปรึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต | | | | | |
| 31 | เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในวงโยธวาทิต ข้าพเจ้าและครูผู้สอนมักจะช่วยกันแก้ไขอยู่เสมอ | | | | | |
| 32 | ครูผู้สอนมักจะแนะแนวทางให้ข้าพเจ้าแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเล่นดนตรี ด้วยตัวของข้าพเจ้าเองเสมอ | | | | | |
| 33 | ในการฝึกซ้อมดนตรีวงโยธวาทิต ครูผู้สอนได้ให้ความสำคัญกับนักเรียนทุกคน | | | | | |
| 34 | ผู้สอนมีความอดทนในการสอนมาก เพราะอยากให้ข้าพเจ้าเล่นดนตรีได้เป็นอย่างดี | | | | | |
| **สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนในวงโยธวาทิต** | | | | | | |
| 35 | เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการเล่นดนตรี เพื่อน ๆ มักจะให้ความช่วยเหลืออยู่เสมอ | | | | | |
| 36 | ข้าพเจ้าคิดว่าการช่วยเหลือเพื่อนในวงให้สามารถเล่นดนตรีได้ดี ควรเป็นหน้าที่ของครูมากกว่า | | | | | |
| 37 | ข้าพเจ้ามักจะได้รับคำแนะนำและเทคนิคใหม่ๆ ในการเล่นดนตรีวงโยธวาทิต จากเพื่อนๆเสมอ | | | | | |
| 38 | ข้าพเจ้ามักจะประชุมร่วมกับเพื่อนๆเพื่อหาทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในวงโยธวาทิต | | | | | |
| 39 | ข้าพเจ้ารู้สึกว่าความผิดพลาดจากการเล่นดนตรีเกิดขึ้นได้กับทุกคน | | | | | |

| ที่ | ข้อความ | ระดับความคิดเห็น | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | เห็นด้วยอย่างยิ่ง | เห็นด้วย | ไม่แน่ใจ | ไม่เห็นด้วย | ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง |
| **การเลียนแบบ** | | | | | | |
| 40 | ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะเล่นดนตรีให้ได้ดีเท่ากับรุ่นพี่ และยึดถือรุ่นพี่เป็นแบบอย่าง | | | | | |
| 41 | ความสำเร็จของรุ่นพี่ในวงโยธวาทิต เป็นแรงผลักดันให้ข้าพเจ้าตั้งใจฝึกซ้อมดนตรี | | | | | |
| 42 | ข้าพเจ้าตั้งใจฝึกซ้อมอยู่เสมอ เพื่อให้วงโยธวาทิตของข้าพเจ้ามีชื่อเสียงเหมือนกับวงโยธวาทิตโรงเรียนอื่นๆ | | | | | |
| 43 | ข้าพเจ้ามั่นใจในความสามารถทางการเล่นดนตรีของตนเอง จึงไม่คิดที่จะทำตามอย่างผู้อื่น | | | | | |
| 44 | เมื่อเห็นวงโยธวาทิตของโรงเรียนอื่นซ้อมอย่างหนักแล้วได้เดินทางไปประกวดในต่างประเทศ ข้าพเจ้ามักจะซ้อมอย่างหนัก และหวังว่าจะได้มีโอกาสเช่นนั้นบ้าง | | | | | |
| 45 | ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะเรียนต่อทางด้านดนตรีในระดับมหาวิทยาลัยตามรุ่นพี่ๆ | | | | | |

**ตอนที่ 3 แรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต**

| ที่ | ข้อความ | ระดับความคิดเห็น | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | เห็นด้วยอย่างยิ่ง | เห็นด้วย | ไม่แน่ใจ | ไม่เห็นด้วย | ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง |
| **ปรารถนาที่จะร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต** | | | | | | |
| 46 | ถึงแม้จะเกิดความเหนื่อยล้าจากการฝึกซ้อมดนตรี ข้าพเจ้าก็ปรารถนาที่จะร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต | | | | | |
| 47 | กฎ ระเบียบ ความมีวินัย ในการเล่นดนตรีวงโยธวาทิต ไม่เป็นปัญหาสำหรับข้าพเจ้า | | | | | |
| 48 | ข้าพเจ้ามักจะหาเวลาซ้อมดนตรีด้วยตนเองอยู่บ่อยๆ เพื่อพัฒนาฝีมือให้ได้เท่าเพื่อน | | | | | |
| 49 | ถึงแม้บางครั้งข้าพเจ้าต่อเพลงไม่ทันเพื่อน ข้าพเจ้าก็ไม่หมดกำลังใจ | | | | | |
| 50 | ข้าพเจ้าพยายามหาเวลาฝึกซ้อมดนตรีด้วยตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้เล่นดนตรีได้ทันกับเพื่อน | | | | | |

| ที่ | ข้อความ | ระดับความคิดเห็น | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | เห็นด้วยอย่างยิ่ง | เห็นด้วย | ไม่แน่ใจ | ไม่เห็นด้วย | ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง |
| **ปรารถนาที่จะแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่เกิดจากการเล่นดนตรีวงโยธวาทิต** | | | | | | |
| 51 | เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเล่นดนตรีข้าพเจ้าจะพยายามซักถามและพูดคุยกับครูผู้สอนจนเข้าใจ | | | | | |
| 52 | ข้าพเจ้าคิดว่าปัญหาที่เกิดในวงโยธวาทิตเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถ | | | | | |
| 53 | เมื่อขาดซ้อมดนตรี ข้าพเจ้าจะรีบต่อเพลงให้ทันเพื่อน | | | | | |
| 54 | ข้าพเจ้าพอใจที่จะให้เพื่อนๆในวงโยธวาทิตเล่นเครื่องดนตรีของข้าพเจ้า | | | | | |
| 55 | นักเรียนในวงโยธวาทิตควรมีเครื่องดนตรีเป็นของส่วนตัว | | | | | |
| 56 | ข้าพเจ้าสามารถควบคุมอารมณ์ตัวเองในการซ้อมดนตรีตามลำพัง โดยไม่รู้สึกเบื่อหน่าย | | | | | |
| **ปรารถนาที่จะให้วงโยธวาทิตได้รับการยอมรับและเป็นที่ชื่นชม** | | | | | | |
| 57 | ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขเมื่อเล่นดนตรีวงโยธวาทิตให้ผู้อื่นฟัง | | | | | |
| 58 | ข้าพเจ้าเป็นที่รู้จักมากขึ้น จากการเล่นดนตรีวงโยธวาทิต | | | | | |
| 59 | ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจเมื่อได้ยินเสียงปรบมือจากผู้ชมการแสดงวงโยธวาทิต | | | | | |
| 60 | เมื่อได้รับคำชื่นชมจากผู้ชม ข้าพเจ้าจะมีกำลังใจในการซ้อมดนตรีมากขึ้นกว่าเดิม | | | | | |
| 61 | ข้าพเจ้าภูมิใจในตนเอง เมื่อเล่นดนตรีในวงโยธวาทิตแล้วมีคนรู้จักข้าพเจ้ามากขึ้น | | | | | |
| 62 | เมื่อมีคนอื่นมองข้าพเจ้าในขณะเล่นดนตรี ข้าพเจ้าจะแสดงความสามารถอย่างเต็มที่ | | | | | |
| 63 | ข้าพเจ้าชอบเล่นดนตรีในวงโยธวาทิต เพราะว่าจะทำให้เพศตรงข้ามชื่นชมในตัวข้าพเจ้า | | | | | |

| ที่ | ข้อความ | ระดับความคิดเห็น | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | | เห็นด้วยอย่างยิ่ง | เห็นด้วย | ไม่แน่ใจ | ไม่เห็นด้วย | ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง |
| **ปรารถนาชัยชนะในการประกวดวงโยธวาทิต** | | | | | | |
| 64 | แม้ว่าจะไม่ได้รับรางวัลจากการประกวดวงโยธวาทิต ข้าพเจ้าก็พอใจที่จะร่วมการประกวดครั้งต่อไป | | | | | |
| 65 | ข้าพเจ้าไม่เคยให้ความสำคัญกับรางวัลที่ได้ในการประกวดวงโยธวาทิต | | | | | |
| 66 | ข้าพเจ้ามีความสุขทุกครั้งที่ได้มีส่วนร่วมในการประกวดวงโยธวาทิต | | | | | |
| 67 | ข้าพเจ้าเล่นดนตรีอย่างเต็มความสามารถไม่ว่าผลการประกวดจะเป็นอย่างไรก็ตาม | | | | | |
| 68 | ข้าพเจ้าหวังว่าการเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตจะทำให้ข้าพเจ้าได้เข้าร่วมการประกวดวงโยธวาทิตระดับโลก | | | | | |
| **ปรารถนาที่จะนำตนเองไปสู่ความสำเร็จทางด้านดนตรี** | | | | | | |
| 69 | ความสามารถพิเศษที่ได้จากการเล่นดนตรีวงโยธวาทิต เป็นหนทางที่สามารถทำให้ข้าพเจ้าได้รับโควต้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย | | | | | |
| 70 | ความสามารถพิเศษที่ได้จากการเล่นดนตรีวงโยธวาทิต เป็นหนทางที่ทำให้ข้าพเจ้าเลือกเรียนต่อทางด้านดนตรี | | | | | |
| 71 | ข้าพเจ้าหวังว่าประสบการณ์ที่ได้จากการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต จะทำให้ข้าพเจ้าสามารถประกอบอาชีพครูสอนดนตรีได้ | | | | | |
| 72 | ประสบการณ์ที่ได้จากการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต จะทำให้ข้าพเจ้าสามารถประกอบอาชีพนักดนตรีได้ | | | | | |
| 73 | ประสบการณ์จากการเล่นดนตรีวงโยธวาทิตทำให้ข้าพเจ้าวางแผนการเรียนต่อและประกอบเป็นอาชีพได้ | | | | | |
| 74 | การเล่นดนตรีวงโยธวาทิตทำให้ข้าพเจ้ามีความเชี่ยวชาญทางด้านดนตรีมากขึ้น | | | | | |

# ภาคผนวก ข
# การหาคุณภาพเครื่องมือ

| แสดงค่าอำนาจจำแนก (Corrected Item to Totel Correlation) เป็นรายข้อ | |
|---|---|
| ข้อที่ | ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ |
| ด้านส่วนตัว ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .70 | |
| 1 | 0.37 |
| 2 | 0.28 |
| 3 | 0.47 |
| 4 | 0.38 |
| 5 | 0.33 |
| 6 | 0.29 |
| 7 | 0.41 |
| 8 | 0.38 |
| 9 | 0.37 |
| 10 | 0.26 |
| 11 | 0.28 |
| 12 | 0.25 |
| 13 | 0.5 |
| 14 | 0.24 |
| 15 | 0.38 |
| 16 | 0.3 |
| 17 | 0.36 |
| 18 | 0.42 |
| 19 | 0.37 |
| 20 | 0.39 |
| 21 | 0.25 |
| 22 | 0.44 |
| 23 | 0.45 |
| 24 | 0.48 |
| 25 | 0.33 |

| | |
|---|---|
| 26 | 0.57 |
| 27 | 0.42 |
| 28 | 0.25 |
| 29 | 0.33 |
| ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ.83 | |
| 30 | 0.42 |
| 31 | 0.37 |
| 32 | 0.42 |
| 33 | 0.3 |
| 34 | 0.37 |
| 35 | 0.26 |
| 36 | 0.26 |
| 37 | 0.36 |
| 38 | 0.44 |
| 39 | 0.26 |
| 40 | 0.29 |
| 41 | 0.38 |
| 42 | 0.24 |
| 43 | 0.32 |
| 44 | 0.42 |
| 45 | 0.44 |
| แรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ.87 | |
| 46 | 0.28 |
| 47 | 0.31 |
| 48 | 0.45 |
| 49 | 0.44 |
| 50 | 0.57 |
| 51 | 0.26 |
| 52 | 0.42 |

| | |
|---|---|
| 53 | 0.4 |
| 54 | 0.4 |
| 55 | 0.5 |
| 56 | 0.49 |
| 57 | 0.63 |
| 58 | 0.43 |
| 59 | 0.49 |
| 60 | 0.72 |
| 61 | 0.5 |
| 62 | 0.59 |
| 63 | 0.57 |
| 64 | 0.36 |
| 65 | 0.24 |
| 66 | 0.6 |
| 67 | 0.42 |
| 68 | 0.53 |
| 69 | 0.52 |
| 70 | 0.55 |
| 71 | 0.36 |
| 72 | 0.48 |
| 73 | 0.54 |
| 74 | 0.54 |

# ภาคผนวก ค
# หนังสือขอความอนุเคราะห์

# บันทึกข้อความ

**ส่วนราชการ** บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5646

**ที่** ศธ 0519.12/ง 8 ๔ 3 **วันที่** ๔ 8 มีนาคม 2550

**เรื่อง** ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย สิบตำรวจตรีภัทรพล นัยจิตร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทนา วงษ์อินทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ อาจารย์พาสนา จุลรัตน์ และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจแบบสอบถาม เรื่อง แรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัด เป็นผู้เชี่ยวชาญให้สิบตำรวจตรีภัทรพล นัยจิตร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

# บันทึกข้อความ

**ส่วนราชการ** บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5646

**ที่** ศธ 0519.12/๑๔๑๑ **วันที่** ๒๘ มีนาคม 2550

**เรื่อง** ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

เนื่องด้วย สิบตำรวจตรีภัทรพล นัยจิตร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทนา วงษ์อินทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ อาจารย์สุรศักดิ์ จำนงค์สาร และอาจารย์เฉลิมพล งามสุทธิ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจแบบสอบถาม เรื่อง แรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัด เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ สิบตำรวจตรีภัทรพล นัยจิตร และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/ว 173

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

16 กุมภาพันธ์ 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย

เนื่องด้วย สิบตำรวจตรีภัทรพล นัยจิตร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ของนักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ฯ จ.ลพบุรี" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทนา วงษ์อินทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัยโดยขอให้นักเรียนที่เป็นนักดนตรีวงโยธวาทิต ตอบแบบสอบถามเรื่องแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ในระหว่างเดือนมีนาคม 2550

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ สิบตำรวจตรีภัทรพล นัยจิตร ได้ทำการเก็บข้อมูลซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรวุฒิ ปัดไธสง)
รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาระบบและบุคคล
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนิสิต มือถือ 086-624-2800

ที่ ศธ 0519.12/๓๙๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๖ มีนาคม 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ฯ

เนื่องด้วย สิบตำรวจตรีภัทรพล นัยจิตร นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตของนักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทนา วงษ์อินทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 - 6 จำนวน 65 คน ตอบแบบสอบถาม เรื่อง แรงจูงใจในการร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต ในระหว่างเดือน มีนาคม 2550

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ สิบตำรวจตรีภัทรพล นัยจิตร ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 02 – 9621560 มือถือ 086 – 6242800

# ภาคผนวก ง
# รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

# รายชื่อผู้เชี่ยวตรวจเครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล งามสุทธิ
   อาจารย์ประจำสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์
   คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. ดร.พาสนา จุลรัตน์
   อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
   คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง
   อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
   คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4. อาจารย์สุรศักดิ์ จำนงค์สาร
   อาจารย์ประจำสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์
   คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

# ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

# ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

| | |
|---|---|
| ชื่อ-ชื่อสกุล | สิบตำรวจตรีภัทรพล นัยจิตร |
| วันเดือนปีเกิด | วันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2524 |
| สถานที่เกิด | พระนครศรีอยุธยา |
| สถานที่อยู่ปัจจุบัน | 1 หมู่ 2 ต.บ้านกุ่ม อ.บางบาล จ.พระนครศรีอยุธยา 13250 |
| ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน | ครู รับเงินเดือนในอันดับ คศ.1 |
| สถานที่ทำงานปัจจุบัน | โรงเรียนแย้มจาดวิชชานุสรณ์ สำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร |

ประวัติการศึกษา

| | |
|---|---|
| พ.ศ. 2538 | มัธยมศึกษา<br>จากโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา |
| พ.ศ. 2546 | การศึกษาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์<br>สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์<br>จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |
| พ.ศ. 2550 | การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์<br>สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว<br>จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |